БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 179 (18.057). • 4 август 1981 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхознинг Дамин Қодиров бошлиқ бригадаси далаларида ғўза парвариши юксак агротехника талаблари асосида олиб борилмоқда.
Қатор ораларига ишлов беришда моҳир механизатор Н. Усмонов юксак унумдорликка эришиб, ҳамкасбларига намуна бўлаётир. Суратда: Н. Усмонов.

А. Тўраев фотоси.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВЛАР

Бутун мамлакатимизда бўлгани каби серқуёш Ўзбекистон диёрида ҳам буюк бунёдкорлик ишларининг кўлами кун сайин кенгайиб бормоқда. Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини бажара бориб, ўн биринчи беш йилликда иқтисодий ва социал ривожланишнинг катта-катта планларини рўёбга чиқариш учун мусобақани тобора авж олдираётирлар. Партия ташкилотлари омманинг жонли ижоди бунёдкорлик иши, ялпи ташаббускорликнинг ажойиб мужассами бўлган социалистик мусобақага раҳбарликни такомиллаштириб, меҳнаткашларнинг ижодий куч-ғайратини съезд қўйган вазифаларни рўёбга чиқариш учун курашга собитқадамлик билан сафарбар этмоқдалар. Корхоналар, қурилиш участкалари, колхоз ва совхозларда «Ўн бешлар» ташаббуси «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» ҳаракати кенгайиб бормоқда, тежамкорлик ва иқтисод учун, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун кураш авж олмоқда.

Республика партия ташкилотларида мана шундай қизғин паллада муҳим кампания — ҳисобот-сайлов йиғилишлари бошланмоқда Бу йил кичик партия ташкилотлари, 21830 цех партия ташкилоти, 16123 партия группасида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтади.

Ҳисобот-сайловлар партия ташкилотлари ҳаётида ҳамиша ҳам муҳим ўрин тутади, улар сафининг ғоявий ва ташкилий бирлиги, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлиги ва ташаббускорлигининг ёрқин намойишига айланади. Одатда бу йиғилишларда коммунистлар ҳисобот даврида қўлга киритилган ютуқлар, тўпланган тажриба, ишда йўл қўйилган камчиликлар, ҳал қилиниши лозим бўлган проблемалар хусусида ошкора, очиқ-ойдин фикрлашадилар. Шу тариқа ташкилотнинг фаолияти учун яхлит программа ишлаб чиқилади.

Ҳисобот даврида партия ташкилотлари ҳаётида жуда катта аҳамиятга эга воқеалар кўп бўлди. Совет халқи ўнинчи беш йилликка муваффақиятли якун ясади. Мамлакатимиз коммунистик тараққиёт йўлида янги бир муҳим довон ошди. КПСС XXVI съезди партия ва халқ яратувчилик фаолиятининг янги уфқларини белгилаб берди. Ўн биринчи беш йиллик топшириқларининг бажарилиши мамлакатимизда бир қатор муҳим иқтисодий ва социал проблемаларнинг муваффақиятли ҳал этилишини таъминлайди, халқимизнинг турмуш фаровонлигини, мамлакатимиз куч-қудратини янада оширишда муҳим босқич бўлиб қолади. Меҳнат коллективларида шаффоф булоқдек жўш ураётган ялпи ташаббускорлик бунинг ёрқин далилидир

Партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишларига қизғин, атрофлича тайёргарлик кўрилмоқда. Гурлан районидаги «Россия» совхози. Самарқанддаги «Гелион» заводи, Термиздаги Карпов номли мактабларнинг бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарликнинг кенг кўламли тадбирлари ишлаб чиқилди. Тайёргарлик ишларига мутахассислар, актив коммунистлар кенг жалб этилмоқда. Бу ҳол меҳнат коллективидаги аҳволни чуқур таҳлил этиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, одамларда ўзаро хурмат-эътиборни, талабчанликни янада мустаҳкамловчи соғлом маънавий муҳитни вужудга келтириш имкониятларини излашга ёрдам бермоқда Шу тариқа ҳар бир коммунистнинг бир йиллик фаолияти чуқур назардан кечириб чиқилмоқда, у ўз иш жойида яна қандай резервларга эга эканлиги, қандай имкониятларни ҳаракатга келтириши мумкинлиги қараб чиқилмоқда

Ҳисобот даврида ҳар бир партия ташкилотининг иш фаолияти янги тажриба билан бойиганлиги шубҳасиздир. Бу партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш, қабул қилинган қарорларнинг ижроси учун кураш, коммунистларнинг танқидий фикр ва мулоҳазалари юзасидан конкрет тадбирлар кўриш сингари кўпдан-кўп жабҳаларда яққол намоён бўлмоқда. Бинобарин, ҳисобот-сайловларга тайёргарлик чоғида ана шу тажриба чуқур таҳлил қилиниши, умумлаштирилиши лозим. Зеро, ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида таъкидлаганидек: «Маҳаллий тажриба нечоғли бой, нечоғли хилма-хил бўлса, умуман партиянинг фаолияти шу қадар самарали бўлаверади».

Айни пайтда ҳисобот-сайловлар партия қуйи звеноси жанговарлигини янада оширишда ҳам муҳим роль ўйнайди. Партия комитетлари шу паллада қуйи звено структурасини янада такомиллаштириш ва коммунистларни ишлаб чиқаришнинг барча участкаларига тўғри жойлаштириш масалаларини атрофлича ҳал этмоқлари даркор. Айни пайтда коммунистларнинг етакчилари сифат составини яхшилашда ҳам бу муҳим палладир. Ишчан, принципиал, ташаббускор, тадбиркор коммунистларни, одамларнинг мутлақ ишончини қозонган муносиб кишиларни партия ташкилоти секретарлигига, партия группаларининг ташкилотчилигига сайлаш қуйи звено ишини жонлантиришнинг, уни съезд қўйган талаблар даражасига кўтаришнинг муҳим шарти ҳисобланади. албатта. Айни пайтда партия комитетлари ҳисобот-сайлов давридаёқ янги сайланган актив билан ишлашнинг истиқболли тадбирларини белгилаб қўйишлари лозим. Токи, партия активини ўқитишнинг, уларни партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишнинг усул ва услублари билан чуқур таништиришнинг изчил планига эга бўлмоқ керак.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистлар кўпдан-кўп фойдали фикр-мулоҳазалар, таклифлар билдирадилар. Йиғилишларнинг ошкора ўтишини таъминлаш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш учун лозим бўлган муҳитни вужудга келтириш ғоят муҳим. Шундагина коммунистлар коллективдаги ресурсларни тўла ишга солиш юзасидан қимматли фикр билдиришлари учун қулай шароит яратилади. Партия комитетлари коммунистларнинг танқидий фикр-мулоҳазалари умумлаштирилиб, улар юзасидан амалий чоралар кўрилишини таъминламоқлари даркор.

Коммунистик қурилишнинг партия XXVI съездида белгиланган улкан вазифаларини амалга оширишда партия қуйи звеносининг роли муттасил ошиб бормоқда. Улар коллективларда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, омманинг ғайрат-ташаббусини жўш урдириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва маҳсулот сифатини оширишнинг мавжуд резервларини тўла ишга солиш вазифаларини тобора муваффақиятли ҳал этмоқдалар. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия ташкилотлари жанговарлигини таъминлашга озми-кўпми халақит бераётган барча камчиликлар тўла очиб ташланиши, уларни бартараф этиш учун атрофлича фикрлашиб олинмоғи даркор Ҳеч шубҳа йўққи, бу галги ҳисобот-сайловлар ҳам коммунистларда ғоявий эътиқодни, ташкилий уюшқоқликни таъминлашга хизмат қилади, партия сафларининг бузилмас бирлигини. республикамиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюросининг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятини қизғин қўллаб-қувватлаётганлигини янги бир куч билан намойиш этади.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

● Август — ҳосилга ҳосил қўшиш ойи. Комплекс ғўза парваришини кучайтириб, ҳосилга ҳосил қўшишни авж олдиринг. Ҳамма майдонларда, ҳар туп ғўзада юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада юқори ҳосил тўпланишини таъминланг!

● Ғўзаларни «шарбат» усулида суғоришни бутун чоралар билан кучайтиринг. Ўсимликнинг чанқаб қолиши, ғовлаб кетишига йўл қўймангг. Қайта чигит экилган, табиий офатдан зарарланган ғўзаларни табақалаб қўшимча парваришланг!

● Парвариш билан пахта йиғим-теримига тайёргарликни бир-бирига қўшиб олиб боринг. «Зангори кема»лар, барча механизм-агрегатларни мавсумга тез ва соз ҳозирланг!

ҒЎЗАНИНГ КЎКИГА МАҲЛИЁ БЎЛМАНГ

Мен бригадирликка тайинланган йилим гектаридан 19—20 центнердан пахта олганмиз. Ўтган йили ҳосилдорликни 43,1 центнерга етказиб, план ва мажбуриятимизни ортиғи билан бажардик. Бундай муваффақиятнинг сири нимада? Июль ойида ҳар туп ғўзада кўзда тутилган миқдорда ҳосил нишоналари — шоналар, гуллар, кўсаклар тўплаш, уларни тез етилтириш, тўкилишдан сақлаш, кўсаклар салмоғини ошириб, тезроқ очилишини таъминлашда. Август ойида эса парваришни сира бўшаштирмасдан, аксинча кучайтириб, ҳосилга ҳосил қўшишни таъминлашда. Партиямиз, халқимиз олдида юзимиз ёруғ бўлсин деган ҳар бир пахтакор шу ойларда бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаши, ҳар туп ғўзани меҳр билан парваришлаб, ҳосилдор бўлишини таъминлаш учун курашмоғи керак.

Бу йил қийинчиликлар кўп бўлди. Табиий офатлар оқибатида чигит қайта-қайта экилди. Ўсимликнинг ўсиши, ривожланиши, ҳосилга кириши кечикди. Лекин бундан қатъи назар бригадамиз бўйича 50 центнерлик ҳосил маррасини сўзсиз эгаллаймиз. Бундай дейишимизга асос бор. Табиий офат оқибатлари тугатилди. Тўртинчи комплекс парваришдан бешинчисига ўтилди. Ғўзаларга йиллик ўғит нормаси бериб бўлинди. Иккинчи суғоришни тамомладик. Ҳозир 95 гектар майдоннинг 80 гектарида кўзда тутилганча ҳосил тўпланди, ҳар туп ғўзада 4—5 та тўқ кўсак пайдо бўлди. Ҳар уч-тўрт кунда битта кўсак шаклланяпти. Гулларнинг кўсакларга айланиши тезлашяпти.

Бироқ бунга тўла қониқиш ҳосил қила олмаймиз. Чунки гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун ҳар туп ғўзада йигирма-йигирма иккитагача тўқ кўсак бунёдга келтиришимиз, парваришни кучайтириш йўли билан ҳосил нишоналарини тўла сақлаб қолишимиз керак. Ялпи ҳосилнинг 85—90 проценти машиналарда терилиши эътиборга олинадиган бўлса, пахтанинг эртаги бўлишини таъминлаш алоҳида аҳамият касб этади.

Бригадамиз аъзолари билан бамаслаҳат шундай қарорга келдик: июль ойи охиригача ҳамма майдонларда бир марта, нисбатан кам ҳосилли ҳисобланган 15 гектар ерда икки марта комплекс парвариш ўтказамиз, икки марта «шарбат» сувга қондирамиз. Август ойининг ҳар 10 кунида бир мартадан ишлов берамиз.

Мутахассислар ва тажрибали деҳқонлар билан ўтказилган кузатишлар шуни кўрсатдики, тупроқ қатламида ҳамон ҳарорат етишмаяпти. Бунинг устига пайкалларга таралган сув ҳароратни янада пасайтиряпти. Қийғос ҳосил тўплаётган ғўзага шу кунларда ҳарорат, ҳаво, ёруғлиқ худди сув каби керак. Бунинг учун культивацияни кучайтириб, қатор оралари ва пуштадаги тупроқни майин ҳолда бўлишини таъминлашимиз шарт. Шунда қуёш нури, ёруғлиқ қатламга яхши сингади, ўсимликнинг эҳтиёжини қондиради. Суғоришдан кейин сифатли культивация, чопик ўтказилмаса, эгатлар ёрилади, илдиз системаси шамоллайди, чирийди. Оқибатда ҳосил нишоналарининг етилиши кечикади, тўкилиб кетади. Бунга асло йўл қўймаслигимиз, чопиқ тракторларини тонг саҳардан қош қорайгунча тўла қувват билан ишлатмоғимиз керак.

Ҳосил тақдири учун ҳам, иш сифати учун ҳам ҳаммадан баравар масъулият талаб қилмоғимиз керак. Дала ишларини бажаришда масъулиятсизлик, интизомсизлик, ўзибўларчиликка сира йўл қўйиб бўлмайди. Бир дақиқа фурсатнинг қўлдан бой берилиши ҳосилга жиддий зарар етказилиши демакдир. Сувчиларимиз етакчиси Э. Ботиров, механизаторимиз А. Улуғмуродов, аъзоларимиздан Қ. Қаршибоев, Т. Ҳақбердиев, Ж. Эрназарова, Х. Ўсаровалар кунлик топшириқларини ҳам миқдор, ҳам сифат жиҳатдан аъло даражада бажармоқдалар.

Ғўзаларни суғориш масаласига алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Бу йил сув ҳар қачонгидан сероб бўлди. Лекин шундай экан деб сув исрофгарчилигига йўл қўйишга ҳақимиз йўқ. Ҳар қатра сувдан ишнинг кўзини билиб оқилона фойдаланмоғимиз, сувчилардан қаттиқ масъулият талаб қилмоғимиз лозим. Бундай дейишимга сабаб бор.

Ғўзалар бўйига ўсиб, ҳосил шохлари бир-бирига кириишиб кетди. Пайкал бошида сув эгатлар бўйлаб равон оқса-да, ўртасига борганда кўлоб ҳосил қилиб, анчагина жойдаги ғўзаларни сув эзиб қўйса, баъзи қаторлардаги ғўзалар сувга қонмай қоляпти. Эгатлар охирига борганда сув яна равон оқяпти. Биз буни тажрибада кўрдик. Бундан чиқадиган хулоса шуки, сувчилар кеча-кундуз эгатлар оралаб юришлари, ҳамма эгатларда сувнинг равон оқишини таъминлашлари, кўллатиб суғориш, чўллатиб қўйиш ҳолларига барҳам беришлари зарур. Кўп жойларда ғўзалар устма-уст суғорилиб, ғовлатиб юборилялти. Комплекс парвариш кучайтирилмаслиги оқибатида тупроқ қатламидаги нам буғланиб кетяпти. Ҳосил нишоналарининг тўкилиш ҳоллари учраяпти. Етарли куч, техника воситаларига эгамиз, тажрибали сувчиларимиз кўп. Улар шу кунларда ғоятда тадбиркорлик билан иш кўришлари ғўзаларни меҳр билан қондириб суғоришлари лозим.

Яна бир муҳим масала бор. Бу ерда гап чеканка ҳақида боряпти. Ҳар йили бир вақтда бирданига чеканка ўтказар эдик. Вазият шуни талаб қиларди. Бу йил катта майдонларга қайта-қайта чигит экилиши туфайли ғўзаларнинг бўйи, шохлари, ҳосил нишоналари тўплаши ҳар хил бўляпти. Шундай экан, чеканкани табақалаб икки марта фақат машиналар ёрдамида ўтказишимиз керак. Шунда иш сифатли бажарилади. Чеканкани қайси муддатларда, қандай ўтказиш ҳақида мутахассислар иш бошида туриб назорат олиб боришлари лозим. Энг яхши агротехника муддатларида ўтказилган чеканка ҳосилдорликни 4—5 центнер оширади, пахта эрта етилишига ёрдам беради. Биз бригадамизда ишни ана шуларни назарда тутиб ташкил этяпмиз.

Ҳозир пахтачиликда икки хавф пайдо бўлди. Биринчиси, об-ҳаво ноқулайликлари туфайли бегона ўтлар яна пайдо бўла бошлади. Бунинг устига улар жуда тез ўсиб, уруғлаяпти. Бегона ўтлар зудлик билан йўқотилмаса, ғўзаларнинг озуқаси, сувига шерик бўлиб, ҳосил тўплашини ва етилтиришини кечиктиради. Кейинчалик терим бошланганда пахта сортига раҳна солади. Шунинг учун бутун имкониятларимиздан оқилона фойдаланиб, бегона ўтларни бутунлай йўқотмоғимиз керак. Иккинчиси, турли ҳашаротлар, айниқса кўсак қурти тарқаляпти. Етарли химикатларга эгамиз. Мутахассисларимиз ишни яхши йўлга қўйиб профилактик чораларни изчиллик билан амалга оширишлари, мавжуд зараркунандаларни тўла йўқотиб, қайта пайдо бўлишининг олдини олишлари лозим. Шуни унутмаслик кераккки, зараркунандалар ва касалликларнинг олди олинмаса ҳосилнинг 15—20 процентини қўлдан бой бериб қўйиш мумкин. Бригадамизда ҳамма имкониятларни ишга солиб, ҳосилни тўла сақлаб қолиш ва кўпайтириш чораларини кўряпмиз.

Бизнинг бригадамиз аъзолари гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш шартини ўртага қўйиб, И. Шарофиддинов бошлиқ бригада аъзолари билан мусобақалашганлар. Бригадалараро текширишлар ўтказиб турамиз, ютуқларни мустаҳкамлаш, камчиликларни бартараф этишда маслаҳатлашамиз. Шу йилнинг ўтган ойларида уч марта ўзаро текшириш ўтказдик.

Пахтачиликда энг долзарб кунларга кирдик. Яна бир ғайрат қилсак, камчиликларни зудлик билан тугатсак, ғўзаларни меҳр билан комплекс парваришлашни куну-тун давом эттирсак, пахтадан юқори ҳосил етиштирамиз, планлар ва мажбуриятларни бажариб юзимиз ёруғ бўлади. Озгина бепарволикка йўл қўйилса кузга бориб тарози қурилганда «аттанг» деб қолинади. Бригадамиз аъзолари 50 центнерлик ҳосил маррасини нишонга олиб, дадил олға бормоқдалар, парваришни тобора кучайтиравердилар.

Қозоқбой БОТИРОВ,
Ворошилов районидаги Куйбишев номли колхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МЎЛ ҲОСИЛ ТЎПЛАНМОҚДА

Август мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой. Бу ойда тажрибали деҳқонлар ҳар бир дақиқани ғанимат билиб, парваришни тобора кучайтирмоқдалар.

Сувчиликни заргар меҳнатига қиёслайдилар. Дарҳақиқат пешана тери эвазига тўпланган ҳосил нишоналарини сақлаб қолиш ва кўпайтириш биз сувчиларга кўп жиҳатдан боғлиқ.

Тунда суғоришга алоҳида эътибор зарур. Кўп йиллик тажриба шуни кўрсатдики, тунда таралган сув ғўзанинг илдизига яхши етиб боради. Сувни буғланиб исроф бўлишини камайтиради. Етилган пайкаллар ўз вақтида кечиктирилмай культивация қилинса, кесак кўчмайди, тупроқ майин ва донадор сақланади.

«Шарбат» суви — мўл ҳосил тўплашда муҳим омил. Шунинг учун мен сувни доимо «шарбат» усулида оқизаман. Бунинг нафи катта бўлмоқда. Ҳозир ҳар туп ғўзада 5—6 донадан бўлиқ кўсак бор. Август ойида ҳар туп ғўзада 16—18 та кўсак бўлишига эришамиз. Ғўзаларимизнинг авжини кўриб, мавжуд 73 гектар ернинг ҳар гектаридан кўзланган 45 центнерлик марра эгалланишига тўла ишонч ҳосил қилиш мумкин.

Р. ХОЛМАТОВ,
Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг сувчиси.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Қашқадарё области. Чироқчи район колхозлараро механизациялашган кўчма колоннасининг Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор Нарзулла Содиқов бошлиқ бригадаси коллективи йиллик планни етти ойда муваффақиятли адо этди. Аҳил коллектив бу даврда 120 минг ўрнига 152 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширди. Бинокорларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли кооператив типдаги тўртта уй-жой ва бир маъмурий бино қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Б. ЭЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг аъзоси.

МАРРА — 60 ЦЕНТНЕР

Ангор районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари бу йил 968 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ингичка толали пахта етиштиришга аҳд қилишган. Алиқул Мардаев, Обид Султонов ва Мамаюсуф Холмўминов бошлиқ бригада аъзолари гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришмоқчи. Юқори ҳосилли бу бригадаларда ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида ўтказилмоқда. Ҳозир ғўзаларда 9—10 тадан бўлиқ кўсак мавжуд.

Т. БОЙМАТОВ.

ПАРТИЯ ХОДИМИ СПРАВОЧНИГИ

«Партия ходими справочниги»нинг йигирма биринчи нашри босмадан чиқди. Бу нашрга 1980 йил январидан декабригача бўлган даврда қабул қилинган КПСС Марказий Комитети пленумларининг, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Министрлар Советининг қарорлари, СССР Олий Совети Президиумининг қонунлари, фармонлари, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг энг муҳим қарорлари киритилган.

Китобни сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарган.

(ТАСС).

ЯНГИ СОВХОЗ

Тоғли Деҳқонобод районида Н. К. Крупская номли ихтисослашган янги қоракўлчилик совхози тузилди.

Янги хўжаликка 24 минг бош қоракўл қўй топширилди, яйловлар, озуқабоп экинлар етиштириш учун ер майдонлари ажратиб берилди.

(ЎзТАГ).

МАРОКАШЛИК МЕҲМОН

Совет Иттифоқига келган Марокаш Тараққиёт ва социализм партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, шу партия Марказий Комитетининг секретари Умар-ал-Фасси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

Марокашлик меҳмон Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. У Бухорога боради.

Умар-ал-Фасси 3 август куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

Ташаббус қанотида

Наманганда КПСС XXV съезди номли абрли газламалар комбинати тўқувчиси, партия XXVI съезди делегати, «Ўн бешлар ташаббуси»нинг ижодкорларидан бири Аҳад Тошбоев ва шойи газламалар комбинатининг тўқувчиси Мелихон Абдуллаевадан ибрат олганлар сони кун сайин ўсиб бормоқда. Ташаббусга қўшилган кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари ўз сўзларининг устидан чиқиш учун иш вақтидан унумли фойдаланмоқдалар, ички резервларни ишга солмоқдалар. Шулардан бири абрли газламалар комбинати тўқувчиси Тоҳир Дадамирзаевдир. У иккита ўрнига олти дастгоҳда ишлаши туфайли ярим йил ичида йиллик топшириқни адо этганлиги ҳақида рапорт берди.

Наманган областида 239 нафар ишлаб чиқариш илғори бир беш йилликда ўн йиллик маррани эгаллаш, 1200 киши беш йиллик топшириғини 3,5 йилда бажаришга аҳд қилган. Москваликлар ташаббусига қўшилиб ишлаётган 3,5 мингдан зиёд меҳнатчи съездлар йили планини СССР Конституцияси кунига, 6,5 минг киши эса Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 64 йиллиги кунига адо этишга сўз берган.

Аму бўйида

Шу йилнинг сентябрь ойида Ўзбекистон ССР 40 йиллиги номли Тахиатош ГРЭСининг ишга тушганига йигирма йил тўлади. Шундан бери асов Аму бўйидаги бу нурхона Қорақалпоғистон АССР, Хоразм области, Туркманистон ССРнинг Тошовуз области шаҳарлари, районлари, қишлоқларини Ильич нури билан янада чароғон қилиб келмоқда. Ўн биринчи беш йилликда ГРЭСнинг иккинчи навбатини қуриш белгиланган. Ҳар бирининг қуввати 210 минг киловаттли иккита қўшимча блок монтаж қилинади ва ишга туширилади. Беш йилликнинг биринчи йилида Тахиатош ГРЭСи энергетиклари 1500 миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилишга қарор берганлар. Уларнинг сўзи билан иши бир. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаштириш, автоматлаштириш, шунингдек, унинг технологиясини яхшилаш эвазига ҳозиргача меҳнат унумдорлиги 0,3 процентга кўтарилди. 1300 тонна ёқилғи тежалди. Электр қувватини тежаб-тергаб ишлатиш туфайли 1 миллион киловатт соат электр энергияси тежаб қолинди. Электр ва иссиқлик энергиясининг таннархини арзонлаштириш бўйича ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда. Шунинг ҳисобидан 40 минг сўм иқтисод қилинди.

Мавсумга шай

Косонсой районидаги «Тергачи» пахта пункти съездлар йили ҳосилини қабул қилишга тахт қилиб қўйилди. Пункт ишчи ва хизматчилари қисқа муддатда 35 та ғарамлаш майдонини, пахта қуритиш цехи ва транспортёрлар, бошқа машина ҳамда ускуналарни сифатли ремонт қилдилар. Бунда Ҳасанбой Раҳимов, Нишонбой Мамадалиев, Абдурасул Тиллаевнинг ҳиссаси катта бўлди.

Учқўрғон, Уйчи, Норин районларидаги барча пахта тозалаш пунктлари ҳам мавсумга шай. Область бўйича 40 пунктнинг 26 таси сифатли ремонтдан чиқарилди.

Поп пахта тозалаш заводида 4 та момиқ ажратувчи, пахта пресcловчи машина ва агрегатларни созлаш тугалланди. Пахта узатувчи линияларни, бир кеча-кундузда 500 тонна пахта қуритадиган цехни янги мавсумга ҳозирлаш қизғин олиб борилмоқда. Поп районидаги 10 минг тонна қабул қиладиган «Найман» пахта пунктн қурилишида сўнгги бинокорлик ишлари бажариляпти.

Балиқчилар зафари

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди тарихий қарорларини амалга ошираётган жанубий Орол балиқчилари ўн биринчи беш йиллик биринчи йилининг ҳар бир кунидан серунум фойдаланиб, балиқ овлаш ва давлатга топширишда катта муваффақиятларга эришиб келмоқдалар. Айниқса, Мўйноқ балиқ заводи балиқчилари ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик кўрсатмоқдалар. Қолоқларсиз ишлаш, смена нормасини 1,2 ҳиссадан ошириб бажариш завод коллективининг жанговар шиори бўлиб қолди. «Ўн бешлар ташаббуси»га қўшилиб ишлаётган К. Ўролов, Қ. Ўтамбетов, У. Бекмуротов, Т. Саъдуллаев каби пешқадам балиқчилар шу кунларда 1982 йил ҳисобига тер тўкмоқдалар.

Мўйноқ балиқ заводи коллективи йиллик балиқ овлаш топшириғини СССР Конституцияси куни — 7 октябргача бажариш мажбуриятини олди.

ДЕЛЕГАЦИЯ МОСКВАГА КЕЛДИ

Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитетининг таклифига мувофиқ Гвинея тинчлик тарафдорлари делегацияси 3 августда Москвага келди. Делегацияга Гвинея давлат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Абдулай Диалло бошчилик қилмоқда.

Аэродромда делегацияни Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитетининг масъул ходимлари, шунингдек Гвинея Халқ Революцион Республикасининг СССРдаги элчиси Пьер Бассамба Камара кутиб олдилар. (ТАСС).

ШУНДАЙ ҚИЛИШ КЕРАККИ, ТОКИ СОВЕТ КИШИСИ ҲАМИША ВА ҲАММА ЖОЙДА ЎЗ ВАҚТИДА, МАЛАКАЛИ ВА ҒАМХЎРОНА МЕДИЦИНА ЁРДАМИНИ ОЛАДИГАН БЎЛСИН.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ЭЛ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН

МЕҲР-ШАФҚАТ ҲАМШИРАСИ

— Буюртма бермасангиз ҳам уйингизга ремонтчи слесарь, водопроводчи ёки телевизор устаси келган пайт бўлганми ҳеч? Лекин Комила опа келади, шундоқ, буюртмасиз ҳам келаверади, болқиш. Баъзан «тез ёрдам» ёки участка врачи чақириқ билан ҳам вақтида келмаслиги мумкин. Лекин Комила опа, албатта, келади. Тоб қочиб, силқовланиб узоқроқ ётиб қолганда биз кабилар ҳолидан бохабар бўладиган ҳам шу оқила!

Ҳаяжондан тутила-тутила гапираётган отахоннинг сўзлари ҳар қандай одамда бу олижаноб аёлга нисбатан беихтиёр чуқур эҳтиром уйғотарди. Ниҳоят, Ўзбекистон ССР Қизил ярим ой жамияти Марказий Комитетида уруш ветеранлари билан учрашув тугадию, отахонни суҳбатга тортдик.

— Ўзимдан кичкина бўлса ҳам Комилахонни опа дейман, боиси ҳеч кимдан кўрмаган яхшиликни ундан кўраётирман, — деди отахон ҳар бир сўзини ўлчаётгандек салмоқланиб. — Камсуқум, камтар, покиза аёл. Одамнинг устида жонини фидо қилиб юборади. Эрта-кеч демай, қишли-қировли кунлар, ёғин-сочин, жазирама демай хабар олади, жигаримдан зиёда парвона бўлади бошимда. Қайси яхшиликларимга тақдир бунақа бoодоб, хушфеъл ҳамширани йўлиқтирди, деб ўйлаб қўяман баъзида.

Ҳамсуҳбатимиз, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, биринчи группа инвалиди Мираъзиз ака Мираҳмедовга ўхшаш мўътабар кексалардан йигирматаси унинг қарамоғида экан. Саломатликдан шикоят қилишса-қилишмаса ҳар куни, баъзан кун оралатиб Комила улар ҳолидан хабар олади. Ҳар бирининг ўз дарди, юрагида йиғилиб қолган гаплари бор. Кўнгил бўшатишганда дардкаш сифатида тинглайди, хасталикдан азият чекишса, шифокор бўлиб ёрдам беради, зарурат туғилганда фарзанд сифатида дори-дармон, нон, сут-қатиқ келтиради. Баъзан бозор-ўчарларигача қилади. Унинг ҳар бир иш куни минут-минутигача ҳисобли. Аслида иш куни дейишнинг ўзи ҳам жилла тўғри эмас. Ўз тасарруфидаги, аниқроғи ҳомийлиги, васийлигидаги 20 нафар бемор исталган пайтда уни йўқлатиб, зарур ёрдам олиши мумкинлиги кундек аён. Керак бўлса донорлик ҳам қилади — беморларга қон беради.

Машҳур рус ёзувчиси Антон Павлович Чехов ҳар бир одамнинг умри, ҳаёт йўли ҳикоя учун тайёр сюжетдир, деган эди. Оддий ўзбек қизи, медицина ҳамшираси Комила Кучербоеванинг эса ҳар бир иш куни на фақат ҳикояга, қиссага ҳам бемалол мавзу бўлиши мумкин. Зеро, унинг ғамхўрлиги, жонкуярлиги, меҳр-шафқатидан дарди озайиб, юмуши енгиллашган муштипар онахонлар, касалманд отахонлар озми? Ҳар бирининг шукронаси тўпланса борми, катта бир китоб бўлади. Лекин қанчадан-қанча шикаста кўнгилларга улашилган қувонч, қалблардан бир умрга жой олган миннатдорчилик туйғуларини сарҳисоб қилиб бўлармикан?!

Кечагина эди, саккизинчи синфни битириб, Юқори Чирчиқ район бирлашган касалхонаси қошидаги медицина ҳамширалари курсига киргани. Ҳолбуки, сеҳрли ва саховатли тиббиёт жабҳасида тер тўкаётганига йигирма йилдан ошибди. Ҳар куни эрталаб ишга отланаркан, ўша, меҳнат фаолиятининг биринчи куни отаси айтган насиҳат ёдига тушади: «Дарахт бир жойда кўкаради. Қизим, ҳар қанақа ишга энг аввало қизиқиш, меҳр керак. Йўқса, ўқиган, ўргатган билан бефойда. Медицина ҳамшираси ишини ҳам, одамларни ҳам бирдек севиши керак».

— Шу-шу ўз касбимни жуда қадрлайман, — дейди Комила Кучербоева.— Яқинда бизда иккита қиз практикада бўлишди. Ўзаро гапсўзларидан уларнинг ўқишни битиргач, бу ерда ишлашга хуши йўқлигини сезиш қийин эмасди. Бунинг сабабини сўрадим. Уларнинг айтишича, поликлиникада ишлаш ғирт ташвиш эмиш, касал қабул қил, қарамоғингдаги участкага — ҳали у, ҳали бу беморга югур, ҳовлима-ҳовли юриб профилактик назоратга чақириб чиқ. Касалхона ёки «тез ёрдам»да ишлаш бошқа эмиш: навбатчиликни бир амаллаб ўтказдингми — эркин қушсан. Уларнинг гапларини эшитиб анграйиб қолибман. Наҳотки, одамлар дардини енгиллаштиришдек олижаноб ишни ҳам у ёки бу туркумга ажратиш мумкин бўлса?!

Комила Кучербоевага бу гап таъсир этганича бор. Унинг табиатига мутлақо ёт бундай фикр. Иш бошлабдики, у республика Қизил ярим ой жамиятида патронаж (ҳомий) ҳамшира. Шунча вақтдан бери бир ерда, 9-поликлиникада ишлайди. Уни шу ерга биркитиб қўйишган. Жуда ардоқли, мўътабар кишилар, Улуғ Ватан уруши инвалидлари, қаровсиз кексалар ҳамиша унинг тиббий ёрдамидан, доимий меҳрибонлигидан баҳраманд.

Ўзбекистон ССР Қизил ярим ой жамиятида Тошкентда 26 нафар патронаж ҳамшира бор деб айтишди. Улар ҳар ўн беш кунда йиғилиб туришади. Тажрибаларини ўртоқлашиб, ишни яхшилаш йўлларини маслаҳатлашиб олишади. Ана шундай йиғилишларда, қолаверса, Тошкент шаҳридаги 9-поликлиникада ҳам ҳамшираларга К. Кучербоевани ибрат қилиб кўрсатишади. Бунга у жуда муносиб.

Ўзгалар бахти, саломатлиги учун, жамиятимизнинг энг эъзозли, мўътабар кишилари мажруҳлик, кексалик, уруш асоратлари кор қилиши туфайли ўзларини ноқулай ҳис этмасликлари учун ҳар дақиқа фидойиликка тайёр Комила Кучербоева ўз бахтини фарзандларида янада ёрқинроқ кўришни истайди. Қизлари ҳам катта бўлиб қолишди. Зебо «Юлдуз» фирмасида тикувчи. Кенжаси Чўлпоной эса ҳадемай мактабга чиқади.

Ҳеч шубҳасиз, жонажон Коммунистик партиямиз бор экан, социалистик турмуш барқарор экан, совет кишилари ҳақида, улар саломатлиги ҳақида ғамхўрлик йил сайин кучайиб боради. Бу ишда Комила Кучербоева каби саховатли шифокорлар камарбаста экан, уйда ётган ҳеч бир бемор, хонанишин бўлиб қолган ҳеч бир мўътабар кекса ўзини ёлғиз сезмайди, шифокор эътиборидан, эл-юрт меҳридан четда қолдим, деб ўйламайди.

Р. ҚОСИМОВ.

Кундан кунга чирой очиб, кўркамлашиб бораётган шаҳримизда кўплаб саломатлик кошоналари мавжуд. Замонавий медицина асбоб-ускуналари, зарур анжомлар билан таъминланган шифо масканларида ҳозирги кунда малакали врачлар, шафқат ҳамширалари сидқидилдан меҳнат қилишмоқда, беморлар дардига даво излашмоқда. Шарқнинг буюк алломаси Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллиги муносабати билан ўрнатилган ҳайкал ортидаги кўп қаватли бу бино Урта Осиёда ягона ҳисобланган Бутуниттифоқ хирургия илмий марказининг Тошкент филиали ҳисобланади. «Жарроҳлик саройи» юрак, ўпка, жигарда ўтказиладиган мураккаб операциялар учун мўлжалланган. Филиал медицина олий мактаблари студентлари учун практика базаси, юқори малакали жарроҳлар тайёрловчи марказ ҳамдир. Суратда: Бутуниттифоқ хирургия илмий марказининг Тошкент филиали ташқи кўриниши.

Р. Шагаев ва Р. Шамсиддинов (ЎзТАГ) фотоси.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

ЧЕКСИЗ МИННАТДОРМИЗ

Шундайлар борки, ўзгалар дардига малҳам бўлиш, қўлдан келганча ёрдам беришни энг муқаддас вазифа деб биладилар. Амударё район «Қипчоқ» совхозига қарашли медицина пункти врачи Исмоил Ҳаитбоев ана шундай шифокорлардан. Беморларга тиббий ёрдам кўрсатиб, касаллик олдини олиш йўлларини ахтаради. Жойларда ишчилар билан медицина мавзуида суҳбатлар ўтказади, уларга зарур маслаҳатлар беради.

Х. ОТАМУРОДОВ,
пенсионер.

ЁШЛИК ИНЪОМ ЭТИБ

Жангу жадалларни кўрган одам сифатида бугунги ҳаёт фаровонликларига ўзимни озми-кўпми дахлдор деб биламан.

Тишлар бут бўлиши тўла ризқ дейишларича бор экан. Тошкентдаги еттинчи стоматология поликлиникасида даволаниб, тиш қўйдиргач, бунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдим. Турмуш ўртоғимга ҳам шундай ёрдам беришди. Назаримизда иккаламиз ҳам ёшариб қолгандекмиз. Бунинг учун В. Мустафина, С. Расулов, М. Мақсудова, С. Аюпов, А. Акрамов, З. Толипова, М. Файзиева каби тиш докторлари ва ҳамшираларига, бош врач Т. Мусашайховга ҳар қанча раҳмат айтсак оз.

Т. ИКРОМОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

УЧАСТКА ВРАЧИ

Қорияхоннинг шифокорликка бўлган эътиқоди ёшлигидан бошланган. Ўрта мактабда ўқиб юрган кезлари бир куни уйига қайтса укаси иситмалаб ётибди. «Тез ёрдам»да келган врач болани зудлик билан касалхонага ётқизиш зарурлигини айтиб ўзи билан олиб кетди. Укасининг дардини аниқлаш қийин бўлди. Лекин болалар врачининг тажрибакорлиги туфайли укаси шифо топиб, хонадонларига қайта қувонч кирди. Ота-онасининг ўғиллари халоскорига бўлган меҳр-муҳаббати Қорияхонни болалар врачи бўлишга ундади. Бу орзу бора-бора эътиқодга айланди. Ана шу эътиқод уни институтни муваффақиятли битиришга, фарзандларимиз соғлигини сақлашга даъват этди. Ҳозир Қорияхон Тўйчибоева Уйчи район поликлиникасида участка врачи бўлиб ишламоқда.

У ўз касбини жуда севади. Уйчиликлар ўзларининг қизлари, келинларидек эъзозлашади уни. Қарийб саккиз минг аҳоли яшайдиган маҳалла хонадонларида бўлиш, уларнинг дардига даво излашнинг ўзи бўладими, ахир. Маҳаллада 14 ёшгача бўлган мингдан ортиқ бола бор. Қорияхон ишини пухта билиши, болалар тилини топиб гаплаша олиши, ота-оналар билан эса ҳамиша хушмуомалалигидан аҳоли ўртасида обрў-эътибор қозонмоқда. Участка врачининг ўз территориясида профилактика ишларини яхши йўлга қўйганлиги, ҳар бир бола соғлиғидан доимо бохабарлиги натижасида айрим юқумли касалликларнинг олди олинмоқда.

— Партия ва ҳукуматимизнинг кишилар, айниқса, болалар соғлиги учун кўрсатаётган ғамхўрликлари биз, врачлар зиммасига катта масъулият юклайди, — дейди Қорияхон Тўйчибоева. — Катталарнинг йўриғи бошқа. Болалар дардларини айтиша олмайди. Шу туфайли уларга ғоят тез ва малакали ёрдам кўрсатиш алоҳида сезгирлик талаб қилади. Врачлик бурчга эътиқод билан ёндашишни, ҳар қандай вазиятда ҳам нажоткор деган улуғ номга содиқ бўлишни тақозо этади.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ,
Наманган области.

Фан янги уфқларини очмоқда

ҲАМКОРЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

Йигирманчи асрни атом асри, химия, кибернетика асри деб аташ одат бўлиб қолган бўлса ҳам аслида фан асри дейилса тўғрироқ бўларди. Чунки замонамизни, совет халқининг оламшумул ютуқларини фан қонуниятларига асосланмаган ҳолда тасаввур қилиб бўлмайди. Айниқса бу медицина фанида, совет соғлиқни сақлаш принципларида яққол кўринади.

Совет халқининг соғлигини сақлаш КПСС XXVI съездида кўрилган масалаларнинг энг муҳимларидан бири ҳисобланади. Тиб илмидаги муҳим йўналишларни ривожлантириш, бу борадаги ютуқларни амалиётга татбиқ қилиш, илмий-текшириш институтларининг фаолиятини яхшилаш, олий ўқув юртларида олиб борилаётган илмий ишларни янада такомиллаштириш ва ривожлантириш хусусида партия ва ҳукуматимиз кўрсатаётган кундалик ғамхўрлик, жумладан, республикамизда медицина фани янада ривожланишига қулай шароитлар яратди.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон шифокор олимларининг билим ва кучлари асосан юрак-қон-томир, онкологик, касб ва асаб касалликларига қарши кураш проблемаларига қаратилган. Шу билан бирга оналар ва болалар соғлигини сақлаш, юқумли хасталиклар, айниқса сариқ касаллиги тарқалишининг олдини олиш, ташқи муҳитни муҳофаза қилиш, тўғри овқатланиш ва физиологик актив моддаларни излаш соҳаларида ҳам катта иш олиб бориляпти. Республикамизда бу масалаларни ҳал қилиш билан ўн олтита илмий-текшириш институти, тўртта медицина олий ўқув юрти, фармацевтика институти, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти, олтита марказий ва учта проблема илмий-текшириш лабораториялари, тўрт мингдан ортиқ илмий ходим, шу жумладан 300 дан ортиқ фан докторлари ва икки минг нафар фан кандидати шуғулланмоқда. Олимларимизнинг бир қанча актуал мавзудаги ишлари республикамиз ва Иттифоқ миқёсидагина эмас, балки бутун социалистик мамлакатлар ва ҳатто капиталистик давлатларга ҳам маълум, у ерларда амалиётда қўлланилмоқда ҳам. Тошкент медицина проблемаларига бағишланган халқаро ва Иттифоқ миқёсидаги кенгашлар марказига айланди.

«Миокард метоболизми», яъни юрак мушакларида модда алмашиши мавзуига бағишланган Совет — Америка симпозиуми Тошкент шаҳрида бўлиб ўтганлиги бундан далолат беради. Анжуманда шу соҳада қилинаётган ишларга якун ясалди, келажакда жаҳон медицинасида олиб бориладиган текшириш ишлари йўлланмалари белгилаб олинди. Рак касаллигини даволаш соҳасидаги ишларнинг жуда муҳимлиги ҳаммага аён. Республикамиз онкологлари бу борада олиб бораётган ишлар бўйича Ватанимиз ва жаҳон миқёсида энг олдинги маррада турибдилар. Онкология соҳасида хорижий мамлакатлар билан ҳамкорликда тузилган катта илмий-текшириш программасининг муҳим бир қисмини Ўзбекистон олимлари амалга ошираётирлар.

Урбанизация ва фан-техника тараққиёти салбий оқибатларининг йилдан-йил ошиши касалликларни келтириб чиқаришда асаб системаси таъсирини янада кучайтириб бормоқда. Шунинг натижасида янгидан янги проблемалар пайдо бўлмоқда. Бу соҳада Ўзбекистон невропатологлари катта ютуқларга эришдилар. Чунончи, бош мия яллиғланишига оид касалликларни ўрганишда республикамизнинг айрим клиникалари мамлакатда етакчи ҳисобланади. Тошкент давлат медицина институтининг шифокор олимлари билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари ҳамкорлигида электрон-ҳисоблаш машинаси ёрдамида бош мия биотокларини қайд этиб бориш ва таҳлил қилишнинг янги методлари кашф этилди. Бу метод ёрдамида бош миянинг нормал ва патологик ҳолатдаги фаолияти тўғрисида жуда муҳим маълумотлар олиш мумкин.

Республикамизда илмий ва амалий хирургия юксалиб бормоқда. Унинг асосий тармоқларидан бири трансплантология, яъни касалланган аъзоларни соғломларига алмаштириш борасида анчагина қизиқарли иш олиб борилмоқда. Маълумки, бу соҳанинг юксалиши иммунология фанининг ютуқларига жуда ҳам боғлиқ. Ўзбекистонда буйракни кўчириб ўтказиш муваффақиятли амалга оширилди, бунинг учун керак бўлган янги препаратлар яратилди. Ҳозирги вақтда кун тартибида фақатгина буйракнинг ўзинигина эмас, балки одамнинг бошқа аъзоларини ҳам кўчириб ўтказиш масалалари турибди.

Бутуниттифоқ хирургия илмий марказининг Тошкент филиали тиб илми соҳасидаги ютуқлари билан мамлакатимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам машҳур. Филиал замонавий ажойиб бинога, турли текширувлар ўтказишга мосланган аппаратларга эга. Бу ерда юрак-қон томирларда, жигар ва бошқа аъзоларда энг мураккаб операциялар қилишга қодир юқори малакали мутахассислар ишламоқда.

Болалар — бизнинг умидимиз, келажагимиздир. Уларнинг соғлом ва бахтли ўсиши учун бизда ҳамма шароитлар яратилган, педиатрия ва акушерлик-гинекология илмий-текшириш институтлари ходимлари болалар ва оналар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш юзасидан жуда катта ишлар олиб бормоқдалар.

Республикамиз медик олимлари врачлар ҳамкорлигида юқумли касалликларга қарши курашда катта ютуқларга эришишди. Бир пайтлар ўлкамизда кўплаб учрайдиган ана шундай хасталикларнинг бир қанча турлари бутунлай тугатилди. Ҳозирги вақтда совет шифокорлари сариқ касаллиги олдини олиш ва бу хасталикни камайтириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Олимларимиз қўлга киритган ютуқлардан яна бири қон касалликлари — анемия, лейкозни даволашга татбиқ этилган янги методлардир.

Аҳоли соғлигини сақлаш мақсадида шаҳар ва қишлоқларимизда янги очилаётган шифобахш сув манбаларидан фойдаланишга ҳаракат қилиб, бу зоналарда йирик соғломлаштириш марказлари ташкил қилинмоқда. Чунончи, Жиззах, Самарқанд ва Тошкент областларида гидроминерал манбаларни ўрганишга бағишланган илмий-текширув ишлари тугаллангани бунга мисол бўла олади. Доривор ўсимликлар ва янги фармокологик моддаларни излашда фармоколог олимларимиз эришган ютуқлар катта. Уларнинг химиклар билан ҳамкорликда олиб борган ишлари натижасида республикада 100 дан ортиқ биологик актив моддаларнинг микроэлементлар билан комплекс бирикмалари синтез қилинди. Айниқса химик полимерчилар билан олиб борилаётган илмий ҳамкорлик яхши самара бераётир. Янги дориларни полимер асосида яратишга қаратилган ишлар диққатга сазовордир. Чунки, бу янгилик даволаш кучини сақлаб қолган ҳолда дори дозасини бир неча марта камайтириш имконини беради.

Республикамиз шифокор олимлари Коммунистик партия ва ҳукуматимизнинг совет халқи сиҳат-саломатлигини яхшилашга қаратилган кўрсатмаларини бажаришга бундан буён ҳам бутун куч, билим ва тажрибаларини сафарбар этаверадилар.

Н. МАЖИДОВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги илмий медицина кенгаши раиси, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби.

УЙҚУНИНГ ФАЗИЛАТИ

Кун бўйи ҳориган киши оёқ-қўлларини узатиб, дам олади, уйқуга кетади. Киши 70 ёшга киргунча ҳаёт базмининг тотли таомидан (уйқу) деярли 23 йил баҳраманд бўлади. Уйқу вақтида ўпка, меъда ва ичак, жигар, юрак ва буйрак ўз ишини давом эттираверади. Мушаклар эса бўшашади. Мутахассисларнинг таъкидлашича, ёш болаларда иш қобилиятини ошириш учун кундузги уйқу яхши ёрдам беради. Хусусан, бошланғич синф ўқувчилари кундузи 1—1,5 соат мизғиб олганлари маъқул. Бўшанг, жисмоний заиф, тажанг болалар учун бу айниқса зарур.

Олимлар уйқуда туш кўриб, мураккаб масалалар ҳал бўлишининг шоҳиди бўлишган. Композиторлар куй, шоирлар эса шеър ижод этишган. Кузатишлардан маълум бўлишича, Петр I, Наполеон, Эдисон ҳамда совет олими Н. И. Вавилов сингари серҳаракат, серфаолият ва жасур кишилар кам уйқу бўлишган.

Уйқу чуқур ёки юзаки бўлиши мумкин. Чуқур уйқуда миянинг аксарият қисми тормозланади. Нафас олиш чуқур, юрак уриши сийраклашса-да, аммо дадил бўлади. Бош мия қисман тормозланса, уйқу юзаки бўлади. Икки-уч минутли, қисқа муддатли уйқуни «қуш уйқуси» дейишади. Бу хил уйқу болалик аёлларга, кексаларга хос бўлиб, аъзои баданга қисман дам беради.

Ёши улғайиши билан эса уйқу муддати камая боради. Чақалоқ бир кеча-кундузда 22—23 соат ухласа, ўсмир 8—10 соат, балоғатга етган киши эса тахминан 7—8 соат ухлайди. Ҳар нарсанинг меъёри бўлганидек уйқунинг ҳам ўз ўлчови бор. Ҳакимлар кундузги уйқудан кечасидаги уйқуни афзал кўрадилар. Шунингдек серуйқу бўлиш ҳам ҳикматдан эмас. Шуниси ҳам борки, кучли ва кўп овқат еганда, аччиқ чой, кофе, какао ичганда, шунингдек, қабзиятга учраганда киши уйқусини йўқотади. Гоҳо хуррак ҳам кишини бедор қилади. Ҳисоб-китобларга қараганда ҳар саккиз кишидан бири хурракка дучор бўларкан.

Уйқу режимининг бузилиши киши уйқусининг йўқолишида асосий сабаб ҳисобланади. Уйқу олдидан жиддий ёки масъулиятли иш бошламаслик лозим. Ётиш олдидан сайр қилиш, илиқ сувда ювиниш кишини уйқуга янада мойил қилади. Мазкур тадбирлар наф қилмаган тақдирдагина люминал, эленеум каби уйқу дорисини истеъмол қилиш мумкин. Булар албатта врач кўрсатмасига кўра тавсия этилади.

1932—1934 йилларда Бутуниттифоқ экспериментал биофизика институтининг илмий ходимлари Г. С. Календарев ва В. А. Глазов уйқусиз кишиларнинг бошига оз ва қисқа импульсли электр токи юбориб, яхши натижаларга эришишганди. Эндиликда жаҳон медиклари уйқусиз бемор ва соғ кишиларни «электросон» билан ухлатиб, даволаш усулини кенг қўллашмоқда. Бундан ташқари шундай ёстиқлар борки, улардан ёмғирнинг ёғиши ёки аллаловчи музика товушлари эшитилади ва бу кишини дарров элитади. Шу кунларда Тошкентдаги 26-поликлиникада бедорларни гипноз билан ухлатиб даволаш яхши натижалар бермоқда.

Ўз вақтида ухлаб, дам олиб турган киши турли хасталикларга учрамайди. Иши унумли, куни мазмунли бўлади.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
З. ЭГАМБЕРДИЕВА,
медицина фанлари кандидатлари.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Олтиариқ районидаги Файзобод қишлоқ касалхонаси шифокорлари бевосита колхоз ва совхоз дала шийпонларида пахтакорларга тиббий ёрдам кўрсатишмоқда, турли мавзуларда суҳбат ва лекциялар ўтказишмоқда. Суратда: шу касалхона фельдшери Эътиборхон Турғунова Ленин номли колхоз 4-бригадасининг дала шийпонида колхозчилар билан суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИ ДОРИХОНАЛАР

Республикамиз пойтахтининг 1 Май кўчасида янги дорихона иш бошлади. Унда учта асосий бўлим бўлиб, элликка яқин малакали провизор ва доришунос ишламоқда. Бу билан тошкентликларга хизмат қилаётган дорихоналар сони 119 тага етди. Пастдарғом районидаги «Москва» колхозида яқинда дорихона фойдаланишга топширилди, Дорихона ходимлари бевосита дала шийпонларига бориб ҳам хизмат кўрсатмоқдалар.

Й. АҲРОРОВ,
республика санитария маорифи уйи ходими.

БОЛА СОҒЛОМ — ОНА БАХТИЁР

ҚИШЛОҚ ШИФОХОНАСИ

— Қизимни касалхонага олиб келганимда унинг иситмаси жуда баланд, аҳволи оғир эди. Бизни бош врач Лутфия Алиевна кутиб олди. «Ташвиш чекманг, қизингиз яхши бўлиб кетади», дея далда берди. Тезлик билан ёрдам беришга киришишди. Врач, ҳамшираларнинг астойдил ҳаракати туфайли кичкинамнинг соғлиғи тиклана борди. Ҳозир у ҳеч нарса кўрмагандай бўлиб кетган. Раҳмат сизларга, Лутфия Алиевна, Толибжон ака Синонов, ҳурматли ҳамшира қизлар! Дард кўрмасин қўлингиз!

Гулистон районидаги «Красная заря» колхози марказидаги болалар касалхонаси шифокорларига шу хўжалик аъзоси Анора Қўзибоева чин юракдан айтаётган бу сўзлар бизни ҳам ҳаяжонлантириб юборди.

Ташқарига чиқдик. Пишиқ ғиштдан икки қаватли қилиб қурилган шифохона биноси, кўм-кўк дарахтлар, анвои гуллар, баҳаво боғларни кўриб баҳри дилинг очилади. Лекин колхоз ҳамда райондаги бошқа хўжаликлардан келиб фарзандларига шифо топиб кетаётган меҳнаткашларнинг чинакам ҳурматларини қозонаётган нарса касалхона врачлари, ҳамшираларининг қишлоқ меҳнат аҳли, уларнинг фарзандларига кўрсатаётган чинакам ғамхўрликлари, юксак савияда олиб борилаётган медицина хизматидир.

Касалхона бош врачи Лутфия Тавшанжи колхоз меҳнат аҳли ҳурматини қозонган. У Ўрта Осиё медицина педиатрия институтини тамомлагандан сўнг область касалхонасининг болалар бўлимида ишлаб, тажриба орттирди. Кейин эса янги ташкил этилган «Красная заря» колхози болалар касалхонаси бош врачи этиб тайинланди.

Шифохонада 28 нафар ўрта медицина ходими аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Х. Холмирзаева, З. Сариева, Л. Шайдуллина каби ҳамширалардан кўпчилик миннатдор. Болалар касалхонасида ҳозир физиотерапия, рентген кабинетлари ишлаб турибди. Бундан бир йил муқаддам ташкил этилган ёш оналар мактаби, айниқса, кенг шуҳрат қозонмоқда. Яқин вақт ичида жарроҳлик, сўнгра даволаш физкультураси, массаж бўлимлари ишлай бошлайди. Биохимия лабораторияси ҳам очилади. Шу йўсинда касалхонада мураккаб текширишлар ўтказиш, аҳолининг медицина хизматига бўлган талабларини янада тўлароқ қондириш имкониятлари туғилади. Кейинги йилларда касалхона шифокорлари Тошкент, Олмаота, Гулистон шаҳарларида турли йўналишлар бўйича ўз малакаларини ошириб қайтдилар. Булар ўз навбатида яхши самаралар бермоқда.

— Йил охирига бориб касалхонамиздаги деярли барча даволаш тармоқларини янада кенгайтирамиз ва такомиллаштирамиз, — дейди Лутфия Алиевна. — Ана шунда республикамиз болалар шифохоналаридаги сўнгги янгиликларни ҳам бемалол жорий этиш имконига эга бўламиз.

Яқин йиллар ичида шифохонадаги ўринлар юзтага етказилади, икки гектарлик майдон эса янада ободонлаштирилади. Болалар касалхонаси даволаш муассасасигина бўлиб қолмай, айни пайтда дам оладиган санаторийга айлантирилади. Кичкинтойлар учун ўйин майдончалари, парк ва хиёбонлар ташкил этилади.

Сирдарё областида қишлоқ касалхоналари, хусусан болалар шифохоналари ишига катта эътибор берилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда эса бу йўлдаги ишлар янада жонлантирилади, кичкинтойлар ва уларнинг оналарига бўлган ғамхўрлик бундан ҳам яхшиланади.

А. УМАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЁЗУВЧИ ВА ҲАЁТ

ЕР ҚАДРИ

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

Фарғона водийсида ер қолмади, жами бўз ерлар ўзлаштириб бўлинди, деган гаплар ўрмалаб қолганди. Аслини олганда, бу гапларнинг жиндаккина бўлса ҳам жони бор эди. Ёзёвон чўллари энди йўқ. У ерларда катта-катта бақувват совхозлар, колхозлар вужудга келган. Норину Қорадарё соҳилларидаги қамиш босган ўнқир-чўнқирлар текисланиб, экин ерларига қўшиб юборилган. Адрларнинг ишга яроқли жойларини аграр-саноат бирлашмалари боғу роққа айлантириб юборишган. Бир вақтлар йўқ қилиб юборилган боғлар яна қайта тикланди. Ҳар бир колхоз, район ўзининг микрорайонига эга бўлди. Қанчадан-қанча дам олиш зоналари, маданий-маиший бинолар, спорт майдонлари қурилмоқда.

Ана шуларнинг бари пахта ерлари ҳисобига бўляпти. Дарҳақиқат, бундоқ бир ўйлаб қарасанг, водийда пахта майдонларини кўпайтириш бир муаммодек туюлади.

Ҳозир чорва масаласи ҳам жуда жиддий масала бўлиб қолди. Макка, беда қаерга экилади? Сенаж билан силос осмондан тушмайдику. Ҳаммасига ер керак.

Маълумки, Андижонда адрлар кўп. Аммо кўп бўлгани билан уларда деҳқончилик қилиб бўлмайди. Адр дўнглари бир-бирига туташмайди. Оралиғида йигирма-ўттиз метр чуқур жарликлар бор. Биридан бирига сув ўтказиш ниҳоятда мушкул. Ана шунинг учун ҳам сув юрмайдиган дўнгларда деҳқончилик қилишга ҳеч ким журъат қилмаган.

Кўп йиллардан бери андижонликларнинг икки кўзи шу адрда эди.

Бемор тузаламан, деса табиб ўз оёғи билан келади, дегандек, Солижон Мамарасулов Андижон область партия комитетига биринчи секретарь бўлиб келдию, адрнинг пайига тушди. Кўп мушкул ерларни суғоришга, қанчадан қанча нодир ирригация иншоотлари қурилишига бошчилик қилиб келган бу одам ана шу муаммони ҳал қилишга астойдил бел боғлади. Область сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи Абдулазизовни ёнига олиб дўнг ошиб адрларни айланиб чиқди. Мутахассисларни юбориб сув чиқариш чораларини кўришни топширди. Дунёда чораси йўқ иш бўлмайди, деган фикр хаёлига ўрнашиб қолган секретарь бу ишга қаттиқ киришди.

«Андижанводстрой»га қарашли саккизинчи кўчма механизациялашган колонна баҳайбат техникасини судраб адрга чиқиб кетди. Иш ниҳоятда мушкул эди. Ўн икки километрдан сув ҳайдаб келиб адрма-адр юргизиш керак. Шундан уч ярим километри дюкер (қайнама) орқали қувурдан ўтади. Етти кубометр сувни бу усулда икки юз метр баландга олиб чиқиш жуда катта ҳсталик талаб қиларди.

Зуҳриддин Раҳимов бошчилигидаги экскаваторчилар, Раҳмонқул Усмонқулов, Раҳмат Боймуродов каби бульдозерчилар, Жўра Худоёров, Абдураҳим Ризаев каби скреперчилар ниҳоятда мураккаб шароитда, қиямаликларда ер оча бошлашди. Айниқса, монтажчи Иномжон Мавлонов, Жўра Камолиддинов, бетончи Камолиддин Исомовлар хизмати ҳар қандай мақтовга лойиқ бўлди. Мурод Восилов аппаратидан чақнаган пайванд нурлари кечалари ҳам адрни яшил нурга чўлғарди.

Кўз қўрқоқ, қўл ботир, деб бекорга айтмаганлар. Бир йилга қолмай Қорағунон ариғидан гоҳ очиқ бетон ариқ, гоҳ қувурлар орқали ўн икки ярим километрга адрма-адр сапчиб етти кубометр сув етиб келди.

Область партия комитети бу ишларни бошқариш учун албатта ер билан сув тилини биладиган киши бўлиши шарт деб топди. Адрларнинг асосий қисми Андижон райони территориясида бўлгани учун район совхозларига ўзлаштирилган ерлар фойдаланишга топширилди. Сув ишида суяги қотган, Фарғона каналининг иккинчи бўлимини бошқарган, область сув хўжалигига бошчилик қилган Нуъмонжон Абдулазизов район партия комитетига биринчи секретарликка сайланди.

Энди у ўзи бошлаган ишни давом эттириши, наинки янги адрларни ўзлаштириш ҳатто ундан ҳосил олиш ҳам зиммасига тушди. Ёш, ғайратли, тадбиркор бу йигит астойдил ишга шўнғиб кетди.

Шу йилнинг ўзида адрдан очилган янги ерларда район совхозлари 1500 гектар ерга пахта экишди. Ҳозирнинг ўзида яна 2500 гектар ер очилиб совхозлар ихтиёрига берилди.

Андижон район пахтакорларининг кишини ҳайратга соладиган ажойиб ишларидан бири шуки, районнинг ўн икки минг уч юз олтмиш гектар пахта майдонидан салкам олти минг гектари адрларда. Деҳқончилик учун ниҳоятда мураккаб шароитда пахта ўстириляпти.

Ҳар бир ишнинг ўз омилкор усталари бўлади. Ленин номли совхознинг ажойиб довюрак тракторчи йигитлари Деҳқонбой Маматқулов, Қаҳрамон Нурматов каби азаматлари ҳатто пиёда юриш қийин бўлган тик қиямалик адрда ер ҳайдаб чигит қадашди. 75 градус қияликда трактор бошқариш, экиш, культивация қилиш унча-мунча одамнинг қўлидан келмасди. Аммо бу икки азамат юқоридан пастга қараб ер суриб ўз ишларини аъло даражада бажариб, ҳамманинг олқишига сазовор бўлмоқда.

Андижон адрларида очилган янги ерларни кўриш ниятида яқинда ўша томонга атайлаб бордим.

Ўзбек даласининг файзтароватидан ҳузур қиламан деган киши кеч пайти, айни қуёш ботар маҳали тепаликка чиқсину пастга қарасин.

Ҳеч қандай рассомнинг бўёғи ололмайдиган ранглар оёғинг тагида ястаниб ётади. Бутун бир шаҳар ҳарир парда орқасидан кўрингандек бўлади. Кўз илғамас олисликлар ним туманликда хавойи манзара кашф қилади.

Андижон атрофини қуршаган адрлар чўккалаган гигант нор туяларга ўхшаб кетади. Тиним билмас нефть қудуқлари жирафага ўхшаб тўхтовсиз бош силкитадилар. Шаҳар шовқинидан қочган ёввойи каптарлар бошинг тепасида чарх уриб айланади.

Дўнгликлардаги чайлаю шийпонларда кечки овқатга ёқилган ўтнинг нимранг тутуни ўчоқдан чиқмаёқ шамоллар нафасидан тўзғиб кетади.

«Ямбол» совхозининг директори Салимжон Ражабов билан адрма-адр йўл юрямиз. Ҳар бири тўрт-бештадан кўсак туккан ғўзалар тизза бўйи келиб қолган. Салимжон Ражабов яқинда чеканка қилинган ғўзалар бошини райҳонга ўхшатиб селпиб қўяркан, мамнун илжаяди!

— Биласизми, айни шу пайтларда пастликдаги ғўзалар орасига одам кириши керак. Зич ғўзалар бағрига шунда шамол тегади. Димиқиб қолган ғўзалар тагини шамоллатиб ҳосил ташлаб юборишдан сақлайди. Қиялик ерларда ғўза тагига шабада бемалол киради. Ҳатто гулларнинг чангланишига ҳам қарашиб юборади.

Бу хушфеъл, ёш бўлишига қарамай, ер илмини яхши эгаллаган йигит пахта тўғрисида гапирганда яйраб кетади.

Адр чўққисидаги шийпонда бу ерларнинг истиқболи тўғрисида гаплашиб ўтирибмиз. Пастга аста қоронғулик чўкиб, бирин-кетин чироқлар ёна бошлади.

Машина фарасининг ўткир нури дўнгликлар орасида гоҳ кўриниб, гоҳ сўниб шийпонга яқинлаша бошлади.

Бу райком секретари Абдулазизовнинг машинаси эди. Бу одам шоферни овора қилмаслик учун кўпинча ўзи руль бошқарарди. «Нива» машинаси чангга беланиб кетганди. Секретарнинг юз-кўзидан, қарашларидан табиати равшан кўринарди.

— Жуда яхши, Яхши, — деди у ўзидан-ўзи гапираркан. — Пахтанглар жуда яхши. Сувдан қисиб қўйманглар. Шиғил кўсак тугяпти.

Директор билан секретарь узоқ гаплашишди. Гапларидан шундай маъно англаш мумкин эди.

Бу адр ерлар сувни кўп сўрайди. Қанча сув берсанг сингиб кетаверади. Ғўза илдизини сувга қондирмай, пастга шимилиб кетаверади. Айниқса, қиялик сувни пастга тортади.

Улар иккови адр пахтаси тўғрисида тўлиб-тошиб гаплашишарди. Иккови ҳам ўз ишига муҳаббати, ихлоси билан ёш деҳқонлардан ажралиб турарди.

Абдулазизов менга қараб гап қотади:

— Ўзимизга яраша шу адрда кичкинагина сув омборимиз ҳам бўлади. Айни саратон пайтларда кунимизга яраб қолади, деган ниятда қуряпмиз.

Бу ҳам мен учун бир янгилик эди. Етти кубометр сув ҳар қанча ғўзани суғорса етади. Аммо деҳқон ҳар эҳтимолга қарши аввалдан ғамини еб қўйишни яхши кўради.

Салимжон гапга аралашади:

— Секретаримиз ишни пишиқ қилади. Эртага кичишадиган елкасини бугун қашлаб қўйди.

Унинг бу ҳазилидан иккови тенгдош, бир-бирига гапи ботмайдиган беғараз дўстлар экани билиниб турарди.

Андижон райони қайта тузилгандан кейин бу ердаги хўжаликларни илгари ҳам бир-икки айланиб келгандим. Бутун Фарғона водийсида Андижон районичалик масофаси узун район бўлмаса керак. Район областнинг бир учидан иккинчи учигача чўзилиб кетган. Район раҳбарлари хўжаликларни кўриш учун бир чиқиб кетганларича кеч қоронғуда қайтишади.

— Ана шунинг учун ҳам мажлис кам бўлади, — дейди жиддий қиёфада Абдулазизов. — Кичкинагина гап учун хўжалик раҳбарини кечгача йўл юрдириб овора қилишнинг ҳожати йўқ. Ўзимиз борамиз. Зарур гапни колхоз марказидами, дала шийпонидами одам тўплаб айтиб қўя қоламиз.

Чиндан ҳам ўн саккиз минг уч юз гектар пасти-баланд ерларни айланиб, пахта оралаш осон гап эмасди. Булардан ташқари, ўн минг қорамол, ўттиз минг қўй, қирқ икки минг парранда боқилаётган фермалар ҳам назардан четда қолмаслиги керак.

Ана шундай пайтларда раҳбарнинг ёш, кучга тўлгани иш беради. Район партия комитетининг биринчи секретари Нуъмонжон Абдулазизов ана шунақа айни кучга тўлган йигитлардан.

Андижон коммунистлари ер тугади, энди нима қиламиз, деб қараб ўтирадиганлар тоифасидан эмас. Улар ҳамиша изланишда. Изланганга толе ёр, дегандек янгидан-янги имкониятларни ишга солишмоқда.

Минг йиллаб одам қўлини кутган адрларда дунёга келган яшил далалар Андижон коммунистлари иродасига битилган ажойиб достонга ўхшайди.

Адр шамоллари ғўзаларни силкитади. Осмонда юлдузлар чарақлайди. Адр пойида сонсиз, саноқсиз электр маржонлари кўзни қамаштиради.

Саратон тунида адрда тонг оттирмабсиз, дунёга келмабсиз.

АНДИЖОН.

Юсуф Отабекович ОТАБЕКОВ

Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ишларининг таниқли ташкилотчиси, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Андижон давлат медицина институтининг ректори, 1940 йилдан КПСС аъзоси Юсуф Отабекович Отабеков узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг 3 август куни 69 ёшида вафот этди.

Ю. О. Отабеков 1912 йилда Қўқон шаҳрида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1935 йили Самарқанд медицина институтини тугатгандан сўнг Қўқон шаҳар теританосил касалликлари диспансерининг врачи бўлиб ишлашдан бошлади. Кейин Қўқон ва Тошкент шаҳар, Наманган ва Самарқанд область ижроия комитетларининг соғлиқни сақлаш бўлими мудири, республика соғлиқни сақлаш халқ комиссари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соғлиқни сақлаш ва социал-таъминот бўлими группасининг бошлиғи, 1963 йилдан эса Андижон давлат медицина институтининг ректори бўлиб ишлади.

Ю. О. Отабеков соғлиқни сақлаш ишларининг истеъдодли ташкилотчиси, ёшларнинг моҳир мураббийси ва устози эди. У ўқув-тарбия жараёнини такомиллаштиришга, шифокор кадрлар тайёрлаш сифатини оширишга, медицина фанини ривожлантиришга, соғлиқни сақлаш ишларининг амалиёт билан алоқасини мустаҳкамлашга доимо эътибор бериб келди. Юрак-қон томир, асаб ва болалар касалликларининг актуал проблемаларини ишлаб чиқишга катта ҳисса қўшди. У 50 дан зиёд илмий асар, шу жумладан икки монография ёзди. Унинг раҳбарлигида саккизта докторлик ва кандидатлик диссертацияси ёқланди.

Ю. О. Отабеков ва у раҳбарлик қилган институт коллективи соғлиқни сақлаш системасини ривожлантириш соҳасида жуда катта иш қилди.

Ю. О. Отабеков илмий педагогик фаолиятини жамоатчилик иши билан муваффақиятли равишда қўшиб олиб борди. Ўзбекистон Компартияси XVII, XIX ва XX съездларининг делегати қилиб сайланди, Андижон область партия комитетининг аъзоси, халқ депутатлари область Советининг депутати, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти Андижон бўлимининг раиси эди. Партия уни қайси участкага юбормасин, у ҳамма ерда ижодий, зўр куч-ғайрат билан меҳнат қилди, ташаббускор ва принципиал бўлди.

Партия ва ҳукумат Ю. О. Отабековнинг хизматларини юксак баҳолади. У Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва СССРнинг тўққиз медали билан мукофотланган эди. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвонлари берилганди.

Партия ва халқнинг содиқ фарзанди, ажойиб инсон, толмас меҳнаткаш ва ёшларнинг мураббийси Юсуф Отабекович Отабековнинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Р. Ҳ. Абдуллаева, С. М. Мамарасулов, А. Қ. Қўчқоров, А. М. Худойбергенов, С. П. Пўлатов, М. Х. Муҳитдинов, К. М. Мирзаев, Н. Н. Чукаин, К. М. Нарииский, К. Р. Мирзаев, М. Т. Турсунов, Ш. Қ. Қодиров.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЭРОНДАГИ АҲВОЛ

Эроннинг собиқ президенти А. Банисадрнинг мамлакатдан қочиб кетишига кўмаклашишда айбланиб, ҳозиргача 7 киши қамоққа олинди. Ислом ҳарбий революцион трибуналининг раиси хожатул-ислом М. Рейшаҳри Теҳронда бўлиб ўтган матбуот конференциясида шуни маълум қилди.

Унинг сўзларига кўра, Банисадр қочиб кетиш олдидан икки кун мобайнида Теҳрондаги Меҳробод аэропорти зонасида яшириниб ётган. Рейшаҳри Банисадрнинг армиядаги ислом революцион трибуналлари фаолиятига аралашганлигини уқтирди. Чунончи, қочиш ташкилотчиси — шоҳнинг собиқ шахсий учувчиси полковник Моэзи ўша вақтдаги мудофаа министри Чамраннинг тақдимномасига биноан ҳарбий ҳаво кучларидан бўшатилган эди, аммо кейинчалик Банисадрнинг қарорига биноан яна унинг лавозими ва унвони тикланган.

Бу ерда ислом режими душманларининг яна террорчилик ҳуружлари қилганликлари тўғрисида хабар берилган.

Афғонистон Халқ-Демократик партияси янги жамият қурилиши жараёнига халқ оммасини кенг жалб этмоқда. Агитотрядлар пропагандистлари АХДП ва революцион ҳукуматнинг сиёсатини, мақсади ва вазифаларини меҳнаткашларга кенг тушунтирмоқдалар.

Суратда: Бадахшон вилояти аҳолиси агитотряд жангчилари олиб келган фотовитрина ёнида.

Г. Надеждин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЎЗ МАНФААТЛАРИГА ХИЛОФ

АҚШ маъмуриятининг Совет Иттифоқи билан савдо-иқтисодий алоқаларни қисқартиришга қаратилган йўли америкаликларнинг ўз манфаатларига жиддий зиён етказади. Шарқ билан Ғарб ўртасида иноқлик учун курашувчи Америка комитети шуни уқтиради.

Ташкилотнинг тарқатилган баёнотида қайд этиладики, Вашингтон расмий доираларининг Совет — Америка савдо ҳажмини бундан буён ҳам тобора қисқартириш йўлидаги интилиши Совет Иттифоқи давлатлар билан тобора қалин коммерция алоқаларини ўрнатишга ҳамда Америка бозорига қизиқишини йўқотишига олиб келмоқда. Сўнгги вақтлардаги воқеалар СССР билан савдо-сотиқни ривожлантиришдан манфаатдор бўлган Ғарбий Европа мамлакатлари АҚШнинг Совет Иттифоқи билан савдо алоқаларини тўхтатиб қўйиш ва йўққа чиқаришдан иборат йўли натижасида вужудга келган «бўшлиқни» муваффақият билан тўлдираётганликларини кўрсатмоқда. Ҳозир ГФР, Италия, Франция ва бошқа давлатларнинг фирмалари совет ташқи савдо ташкилотлари билан битим тузиш имкониятини олмоқдалар, бу эса уларга талайгина наф келтиради. Айни вақтда Америка компаниялари маъмуриятнинг йўли натижасида фойдали битимлардан маҳрум бўлиб «бой бермоқда» деб таъкидлайди комитет. (ТАСС).

«ПЕКИН ИСЛОМ МАМЛАКАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШГА УРИНМОҚДА»

СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ институтининг «Проблемы Дальнего Востока» журнали 1981 йил 2-сонида ана шу сарлавҳа остида босиб чиқарган мақоласида жумладан бундай деб ёзади:

Хитой дипломатиясининг араблар дунёсидаги ҳатти-ҳаракатлари Пекин ислом давлатларидан ўз гегемончилик стратегиясининг яна бир воситаси сифатида фойдаланишга уринаётганлигидан далолат беради. Пекин яқин йиллар ичида Хитойнинг ислом мамлакатлари ва регионал ташкилотлар билан сиёсий, ҳарбий, иқтисодий ва бошқа алоқаларнинг яхлит системасини вужудга келтиришни ўз олдига вазифа қилиб қўймоқда. Шу мақсадда Хитой раҳбарлари ана шу ишга Хитойдаги мусулмон жамоасини тобора актив жалб этишга уринмоқдалар, бунда мамлакат аҳолисининг шу қисмига маочиларнинг ўтмишда ва ҳозир ҳақиқатда қандай муносабатда эканликларини зўр бериб ниқобламоқдалар.

Журнал таъкидлайдики, гоминьданчи милитаристлар, Хитойнинг барча турдаги миллатчилари, шу жумладан маочилар умуман Хитойнинг мусулмон халқларига нисбатан Цин императорлари қандай сиёсатни ўтказган бўлса, худди шундай сиёсатни ўтказиб келдилар. Хитойдаги мусулмон халқлар XX асрнинг 20 ва 30 йилларида Цин сулоласи даврида қандай тазйиқ ва жабр-зулмни бошидан кечирган бўлсалар худди шундай тазйиқ ҳамда жабр-зулм форма ва методларини бошдан кечирдилар. Маочилар эса Хитойдаги мусулмон халқларни хитойлар билан мажбуран қориштириб юбориш мақсадида буюкхончилик шовинизми сиёсатини авж олдириб юбордилар.

60-йилларда «феодал маданияти»га қарши кураш баҳонаси билан хитой миллатига мансуб бўлмаган халқларнинг миллий урф-одатлари ва анъаналари таъқиб қилина бошланди. Маочиларнинг бундай сиёсати аслида Цин сулоласи даврида ва гоминьданчилар режими шароитида кучайиб кетган миллий камситишнинг давоми бўлди.

Маочилар Хитойда 50—70-йилларда бир қанча халқ ғалаёнлари бўлиб ўтди. Цинхай вилояти халқларининг тоқат қилиб бўлмайдиган маочилар режимига қарши қаратилган қўзғолони давомида юз минглаб дунганлар, саларлар, дунсянлар, тибетликлар, қозоқлар ва бошқалар ҳалок бўлдилар. Мусулмонларнинг кўпгина мачитлари ва лама ибодатхоналари ёндириб юборилди ёки вайрон қилинди, мусулмон руҳонийларининг намояндалари эса таъқиб этилдилар. Маочилар маданият ёдгорликларини таҳқирладилар, муқаддас китобларни ва Хитойдаги мусулмон дини арбобларининг асарларини ёқиб юбордилар.

...Мана ҳозир эса пекинлик гегемончилар «ислом картаси»дан фойдаланиб, араб мамлакатларига тилёғламалик қила бошладилар. Хитойда мусулмон мачитлари ва бошқа муқаддас жойлар вайрон қилинганлиги излари шошилинч равишда тугатилмоқда. Мао ворислари мусулмон диндорларини исломнинг маданий меросини сақлаб қолишга даъват этиб, жар сола бошладилар.

Хитой матбуотининг хабарларига кўра, 1980 йилнинг баҳорида Пекинда ислом динига ибодат қилувчи халқлар вакилларининг Умумхитой конференцияси ўтказилди. Бу конференция Пекиннинг араблар дунёсига нисбатан тутган стратегик йўли руҳида ўтди, деб давом қилади журнал.

Пекиннинг араблар дунёсидаги эмиссарлари СССРга ва социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларга қарши ғаламислик ҳамда иғвогарлик билан, шунингдек пекинпараст кўпорувчи экстремист гуруҳларни тузиш билан шуғулланмоқдалар. Пекин раҳбарлари Покистон, Миср, Туркия, Афғонистон, Эрон, Бангладеш, Индонезия, Малайзия, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатлардаги хитойпараст мусулмон гуруҳларининг ишини пул билан таъминлаб турибдилар.

Пекин Уммон, Баҳрайн, Кувайт, Судан, Сомали каби араб мамлакатларининг ҳукуматлари билан ва албатта, Миср президенти Садат билан мустаҳкам алоқа ўрнатмоқда. Пекиннинг шу региондаги сиёсати Ғарб мамлакатларининг сиёсати билан ва биринчи навбатда Вашингтон маъмуриятининг сиёсати билан батамом мос келади. Пекиннинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеаларга ёндашуви Хитой раҳбарлари империалистлар билан бирга қадам ташлаб бораётганлигини кўрсатади. Хитой раҳбарлари капиталистик мамлакатларнинг нефтга бой шу региондаги манфаатларини ёқлаб чиқмоқдалар, ислом мамлакатларида миллий озодлик ҳаракатини бостириш мақсадларига хизмат қилган АҚШ билан собиқ шоҳ режими блоки емирилганлигидан ачинмоқдалар.

Пекин раҳбарлари Эрон революциясига нисбатан икки юзламачилик позициясида турибдилар. Улар шу мамлакат раҳбарларини Советларга қарши ўзанга солиб юборишга уринмоқдалар.

Пекиннинг Афғонистон теварагидаги воқеаларга муносабати ғоят диққатга сазовордир. Афғонистонда аслида АДРнинг ички ишларига ҳарбий йўл билан ошкора аралашмоқдалар. Маочилар ислом дини шиорлари остида «кофир» афғонларга қарши кураш олиб бораётган турли муртадларни ва босмачи тўдаларнинг бошлиқларини қуроллантира бошладилар. Ҳозирги пайтда Хитой территориясида, Синьцзянда босмачиларнинг Афғонистонга қарши бешта таянч базаси ташкил қилинган, Хитой оммавий ахборот воситалари эса империалистик пропагандага жўр бўлиб Афғонистонга қарши душманликдан иборат туҳмат-бўҳтон кампаниясини олиб бормоқдалар.

Журнал таъкидлайдики, Пекин бош ролларнинг бирини ўйнаётган АДРга қарши пинҳона урушни илғор жамоатчилик ҳақли равишда Осиёда Хитой экспансионизми сиёсатининг таркибий қисми деб билмоқда.

Пекин шу регионда ҳамон Покистонга асосий умид боғламоқда. У Афғонистондаги аксилинқилобчи кучларга ёрдам бериш учунгина эмас, балки Ҳиндистонга узоқ муддатли тазйиқ ўтказиш учун ҳам ана шу мамлакатдан актив фойдаланмоқда. Покистон ҳарбийларининг ядро қуролини қўлга киритиш муддаоси ҳам Пекиннинг мададига таянади.

Ҳиндистон Афғонистондаги воқеалар муносабати билан Пекин, Вашингтон ва Исломободнинг активлиги кучайиб бораётганлигидан асосли равишда ташвишланмоқда. Шу билан бирга Пекин Ҳиндистоннинг кичик қитъадаги, Осиё регионидаги қўшилмаслик ҳаракатидаги позицияларини заифлаштириш мақсадида этник жиҳатдан Ҳиндистондаги баъзи халқларга яқин бўлган, чегара бўйлаб ва Ҳиндистон ичкарисида иғвогарлик ишларини олиб бораётган Хитой жанубидаги халқларнинг вакилларидан тузилган босмачи отрядларни Тибетда тўплаш ва ўқитишга ғоят кўп пул сарфламоқда.

Пекиннинг сиёсати Осиё қитъаси халқлари учун зарарли ва хатарлидир. Ер юзидаги аҳолининг ярмидан кўпроғи истиқомат қилаётган, мураккаб иқтисодий ва социал проблемалар мерос бўлиб қолган Осиё қитъасида тинч ҳамкорлик ва яхши қўшничилик айниқса зарурдир. Шу боисдан Совет Иттифоқи Осиё давлатларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан Осиёда мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликни ўрнатиш учун муттасил ва изчиллик билан курашиб келмоқда, деб ёзади пировардида журнал.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголияси механизаторлари учун долзарб палла бошланди. Давлат хўжаликлари ва қишлоқ хўжалик бирлашмаларининг ремонт устахоналарида машина-механизмларни кузги ўрим-йиғим мавсумига тайёрлаш ишлари қизғин давом этмоқда. Механизаторлар жами салкам икки минг комбайнни ишга шай қилиб қўйишлари керак.

БАЙРУТ. Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. К. Мруе «Ан-Нидо» газетасининг мухбири билан суҳбатда АҚШнинг Яқин Шарқдаги агрессив йўлини қаттиқ қоралади. У айтдики, Тель-Авивнинг Ливанга қарши агрессияси ва унинг араб халқларига нисбатан ўтказаётган босқинчилик сиёсати учун бутун жавобгарлик Американинг янги маъмурияти зиммасига тушади. Ливаннинг сиёсий арбоби Вашингтон Исроилни шундай рағбатлантираётгани регионда ниҳоятда хатарли вазиятни вужудга келтиражагини қайд этди.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг шимоли-шарқидаги Манипур штатида икки ойлик муддат билан комендантлик соати жорий этилди. Ҳиндистоннинг Бирма билан чегарасини қўриқлаш ҳам кучайиб кетди «Пэтриот» газетасининг хабар қилишича, Бирманинг бориш қийин бўлган районларида Хитой инструкторлари раҳбарлигида қўпорувчилик соҳасида тайёргарликдан ўтаётган маочи сепарат гуруҳларнинг Ҳиндистон территориясига суқилиб киришига йўл қўймаслик учун мана шундай хавфсизлик чоралари кўрилган. Яқинда ана шундай сепаратчи шайкаларнинг бири армия соқчиларига ҳужум қилиши натижасида ҳарбий хизматчилардан бири ўлдирилган ва 3 киши оғир жароҳатланган эди.

ЖАКАРТА. Америка компаниялари инсон соғлиғи учун хавфли бўлган ва АҚШда фойдаланиш тақиқлаб қўйилган қишлоқ хўжалик химикалипаларини ривожланаётган мамлакатларга сотмоқдалар. Таиландда шакарқамиш плантацияларининг 10 ишчиси ҳалок бўлгандан кейин шу нарса маълум бўлиб қолди. Текширишлар чоғида аниқланишича, АҚШдан етказиб берилаётган инсектицидлар ва пестицидлар билан организмнинг аста-секин заҳарлана бориши ўлимга сабаб бўлган. Мана шу химикалилар составида заҳарли «Эйжент оранж» препарати бор. Пентагон Вьетнамдаги уруш вақтида ана шу препаратни дефолиант сифатида кенг қўлланиб, самолётлардан Вьетнам чангалзорларига сепган эди. Американинг кўпгина солдатлари кейинчалик бедаво дардлардан ҳалок бўлиб кетишди. (ТАСС).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ҲОСИЛ ТЎПЛАНМОҚДА

Арнасой районидаги Жуков номли совхознинг Қобилжон Иброҳимов бошлиқ бригадаси далаларида мўл ҳосил тўпланмоқда. Ҳозир ҳар туп ғўзада 14—16 ҳосил шохи ва 4—5 тадан бўлиқ кўсак мавжуд. Съездлар йилида гектаридан пландаги 18 центнер ўрнига 25 центнердан хирмон кўтариш учун курашаётган бригада миришкорлари ғўза қатор ораларига тўртинчи ишлов беришни тугалладилар. Сувчилар экинга учинчи сувни тараяптилар.

Ғўза парваришида О. Ҳасанов, О. Иброҳимов, У. Алиқулов, М. Қўчқоров, К. Жўраев каби дала гвардиячилари алоҳида жонбозлик кўрсатишмоқда.

Ж. МАЖИДОВ.

ПЕШҚАДАМЛАР

Коммунист Маъруфжон Иброҳимов бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари ғўза парваришида Наманган районидаги Охунбобоев номли колхозда пешқадамлик қилишмоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида 75 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган заршунослар ғўза парваришини юксак агротехника талаблари асосида олиб бормоқдалар. Ҳар туп ғўзада ғуж-ғуж гул ва 5—6 тадан кўсак бор. Бу ҳосилнинг мўл бўлишидан дарак бермоқда.

Г. ПЎЛАТОВ.

БЎЛИҚ КЎСАКЛАР

Хўжаобод районидаги «Коммуна» совхозининг Ҳайитбой Мадаминов бошлиқ бригадаси ғўзаларида 7-8 тадан бўлиқ кўсак пайдо бўлди.

Моҳир пахтакорлар шу кунгача олтинчи ишловни тугатдилар. Ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашаётган азаматлар ғўза парваришини август ойида ҳам бўшаштирмаслик чораларини кўрмоқдалар.

К. ҲАКИМОВ.

ОЗУҚА МЎЛ БЎЛАДИ

«Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида мўл чорва озуқаси тайёрлаймиз!». Уйчи районидаги «Гулистон» совхози миришкорларининг аҳди шундай, Улар Наманган областида биринчи бўлиб маккажўхори ўримини бошладилар. Хўжаликдаги Абдусаттор Қўлдошев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида ҳосил айниқса мўл бўлди. Дастлабки натижаларга кўра гектаридан 80 центнердан «каҳрабо дон» ва 550 центнердан поя йиғиштириб олинмоқда.

А. ҚОРАБОЕВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

АЙБДОРЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Газетамизнинг шу йил 24 апрель сонида босилган «Профессор» директор бўлмоқчи» сарлавҳали фельетонда Фарғона шаҳар умумий овқатланиш трестида ва область савдо бошқармасида йўл қўйилаётган баъзи нуқсонлар очиб ташланганди. Шундан сўнг область партия комитети фельетон юзасидан редакциямизга жавоб йўллаб, унда камчиликларга йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрилганлигини маълум қилган эди. Сўнгра газетанинг шу йил 10 июль сонида шу ҳақда материал босилганди.

Куни-кеча **ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ** ушбу фельетон юзасидан редакциямизга жавоб йўллаб, қуйидагиларни маълум қилади:

— Министрлик «Профессор» директор бўлмоқчи» сарлавҳали фельетонда кўрсатилган фактлар юзасидан текшириш ўтказиб, унинг натижаларини коллегия мажлисида муҳокама қилди. Коллегия Фарғона область савдо бошқармаси бошлиғи Т. Сотволдиев ва савдо бошқармаси бошлиғи ўринбосари В. М. Чепайкинлар область партия комитети бюросида жазолангандикларини ҳисобга олиб, уларни қаттиқ огоҳлантирди ҳамда яқин вақт ичида савдода ва умумий овқатланиш системасида тартиб ўрнатишмаса, уларга нисбатан қаттиқ чоралар қўлланишини таъкидлади.

Товар обороти планини мунтазам бажармаганлиги ва савдо ишларининг даражаси пасайиб кетганлиги учун Фарғона шаҳар умумий овқатланиш тресте директори ўринбосари Г. М. Шабанова вазифасидан бўшатилди. Кадрларни жой-жойига қўйишда камчиликларга йўл қўйганлиги учун трестнинг кадрлар бўйича директор ўринбосари Т. Ёқубовага виговор берилди. Қатор хато ва нуқсонларга йўл қўйганлиги ҳамда шаҳар аҳолиси эътирозларига сабабчи бўлганлиги учун М. И. Грумберг область савдо бошқармаси бошлиғи ўринбосари вазифасидан озод этилди.

Фарғона область савдо бошқармасига трестда ишларни янада яхшилаш чораларини кўриш, ходимларининг масъулиятини ошириш, трест коллективини план топшириқларни ва социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этиш топширилди.

АМУРДЕК КЎЛАМЛИ, ТЕРАН

Тошкентда Амур область драма театрининг гастроллари бошланди

Республикамиз пойтахтида мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги энг йирик, машҳур театрлар коллективлари гастроллар ўтказмоқда. Улар ўзларининг ажойиб асарлари билан санъат мухлисларини мамнун этмоқда. Бинобарин, кўп миллатли совет санъатининг камолотини намойиш қилмоқда. Шу кунларда яна бир йирик ижодий коллектив — Амур область драма театри гастроллари ўтмоқда. Шу муносабат билан жамоатчи мухбиримиз Р. РАУПОВ театрнинг бош режиссёри С. И. ВАСИЛЬЕВга бир неча савол берди.

— Амур театри кўп йиллик тарихга эга. Тошкентлик санъат мухлисларига театр ҳақида, унинг яратилиш тарихи ҳақида ҳикоя қилиб берсангиз!

— 1882 йили чор империясининг Благовещенск шаҳарчасида янги бир иморат қад кўтарди. Бу — бўлажак Амур театрининг биноси эди. Театр саҳнасида дастлаб буюк рус ёзувчиси Н. В. Гоголнинг «Ревизор» комедияси (1883 йил) қўйилган. Мана шундан бери бир асрча вақт ўтди. Бу орада Амур театри жуда катта тарихий йўлни босиб ўтди.

1922 йили Узоқ Шарқда Совет ҳокимияти тикланди ва театрга «Амур область драма театри» деган ном берилди. Шундан буён Амур область драма театри коллективи совет кишиларининг маънавий камолоти йўлида, коммунизм бунёдкорларини тарбиялаш борасида жуда катта ишлар қилиб келмоқда.

Театримиз репертуаридан дастлаб таниқли драматурглар Н. Погодиннинг «Болта ҳақида достон», «Менинг дўстим», А. Корнейчукнинг «Эскадранинг ҳалокати», В. Катаевнинг «Давр, олға» сингари ёркин асарлари ўрин олди. Театримиз коллективи, айниқса, Улуғ Ватан уруши йилларида жанговарона меҳнат қилди. Кишиларимизни Ватан ҳимоясига чорловчи кўтаринки руҳдаги асарларни томошабинларга тақдим этиш билан бирга фронт орқасида кечаю кундуз тинимсиз меҳнат қилаётган заҳматкашларнинг руҳини кўтарувчи ёркин асарлар намойиш этилди.

Улуғ Ватан урушидан кейин театримиз коллективи янги ижодий ғайратлар билан ишга киришиб, маълум ютуқларни қўлга киритди. Н. Погодиннинг «Учинчи патетик», М. Шолоховнинг «Очилган қўриқ» сингари асарларининг ўзига хос йўсинда саҳналаштирилиши ва санъатшуносларнинг олқишига сазовор бўлиши шундан далолат беради. Бу асарлар ва бошқа спектаклларимиз Иттифоқ миқёсидаги кўрикларда, фестивалларда театримизга шуҳрат келтирди. А. Островскийнинг «Пўртана» спектакли учун театримиз «Узоқ Шарқ театр баҳори лауреати» деган унвонга сазовор бўлди.

Театримиз коллективи БАМ қурувчилари билан ҳамиша дўстона муносабатда бўлиб, уларга энг ажойиб элликдан зиёд асарини намойиш этди. Ўйлайманки бизлар ҳам шу йўсинда БАМ қурилишига ўз ҳиссамизни қўшмоқдамиз!

— Амур театри коллективи Ўзбекистонга илк марта ташриф буюрмоқда. Сизлар республикамиз санъат ихлосмандларига қандай армуғонлар билан келдингизлар!

— Театримиз коллективининг қуёшли ўзбек диёрига биринчи марта келиши. Биз гастролга узоқ ва жиддий ҳозирлик кўрдик. Яқинда Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри коллективининг Москва гастроли жуда катта муваффақият билан ўтди. Бу ҳам ўзбек санъати ниҳоятда юксалганлигидан далолат беради. Биз ўзбекистонлик санъат ихлосмандлари асарларимизга юксак талаб билан ёндашишларини ҳис қилиб, гастроль репертуарини асосан энг яхши асарлардан туздик. Бу асарлар В. Шукшин, В. Розов, П. Проскурин, В. Белов, А. Коломиец ва А. Штейн каби замондош адибларимиз, драматургларимизнинг қаламига мансуб.

«Характерлар» спектаклида бир-бирига ўхшамайдиган турли хил табиатли кишиларнинг бир мақсад йўлидаги интилишлари кўрсатилган бўлса, «Тиниқ сув устида» спектаклида инсон ва табиат масалалари кўтарилган.

СССР Давлат мукофоти лауреати П. Проскуриннинг «Сенинг номинг» драмасида инсоннинг ҳаётдаги ўрни, унинг табиатга ва юртига бўлган чексиз муҳаббати кўламли тарзда ҳикоя қилинади. В. Катаевнинг «Дам олиш куни» комедиясида эса бугунги кунимизнинг айрим иллатлари устидан кулинади. Асар марок билан томоша қилинишидан ташқари ҳаёт ҳақида ўйлашга даъват этади.

Драма театримиз саҳнасидан жаҳон адабиётининг ажойиб намуналари ҳам кенг ўрин олган.

Нобель мукофоти лауреати Жон Голсуорсининг «Кўлкопсиз» драмасини ҳам тошкентлик санъат шинавандалари эътиборига тақдим этишни мўлжаллаганмиз. Асарда XIX аср охири, XX аср бошларидаги Англия буржуазияси ҳаёти, уларнинг фожиалари ҳақида ҳикоя қилинади.

— Театрнинг ижодий коллективи ҳақида ҳам гапириб берсангиз!

— Ўтган даврлар ичида театримизнинг ижодий коллективи истеъдодли санъаткорлар билан бойиди. Устоз ижодкорлар ўзига хос истеъдод эгаси бўлган шогирдлар етиштирди. Мен РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар О. Висоцкая ва Н. Микрюкова, Қозоғистон ССРда ва Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган артист Л. Спасский каби устоз санъаткорлар билан бирга Н. Корнева, Л. Харисова, И. Крилов, С. Харисов сингари ёш, истеъдодли санъаткорларимизнинг ижрочилик маҳоратлари ҳам тошкентлик санъат мухлисларига манзур бўлади, деган умиддаман.

Шу кунларда театримиз коллективи ўзининг бир асрлик юбилейига ҳозирлик кўрмоқда. Бизнинг қуёшли ўзбек диёрида ўтадиган гастролимиз ана шу улкан юбилейимиз олдидаги ҳисоботимиздир.

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

ФАХР

Бўлинмамизда ўз хизмати билан бошқаларга намуна бўлаётган ўзбекистонлик йигитлар кўп. Ефрейторлардан О. Шукуров, С. Хадиев, оддий солдатлардан К. Жўраев, Э. Валихонов, В. Худойбердиев, А. Чоршанбиев, М Каримовлар ана шулар жумласидандир.

Воҳид Худойбердиев ўзининг ҳарбий билим ва жанговар техникани эгаллашда эришган юқори кўрсаткичлари учун социалистик мусобақа ғолиби бўлди. У Ленинградда ўтказилган социалистик мусобақа ғолиблари слётида иштирок этди. Шунингдек илғор жангчилардан С. Хадиев бўлинмамиз қўмондонлиги томонидан Фахрий ёрлиқ ва турли совғалар билан тақдирланди. Яқинда у қисқа муддатли отпуска билан туғилган шаҳрига бориб келди.

Қўзимурод Жўраев ҳам бўлинмамиз фахри. Унинг кўксида порлаб турган «Ҳарбий ҳаво кучлари аълочиси» нишони она-Ватанга садоқат билан хизмат қилаётганидан далолат беради.

Биз хизматда илғор, она-Ватанга содиқ посбонларнинг бундан кейинги ишларида улкан зафарлар тилаймиз. Уларнинг ота-оналари, мураббийларига миннатдорчилик билдирамиз.

И. ТУРСУНОВ.

ДАСТЛАБКИ ЮТУҚ

Ефрейтор А. Караманян бошчилик қилаётган ҳарбий қурувчилар бригадаси кунлик топшириқни 110-112 процент қилиб бажармоқда. Янги беш йилликнинг дастлабки йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган бригада аъзолари қисқа вақт ичида ғолиблар сафидан ўрин олдилар. Улар сиёсий ва жанговар тайёргарликда ҳам юқори кўрсаткичларга эришяптилар.

Шу кунларда жангчилардан А. Ғозиев, Н. Аҳроров, С. Имомгалиев, Ю. Воронцов, Гаплаев ва бошқалар коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном учун курашмоқдалар.

А. АКРОМОВ.

МИННАТДОРЧИЛИК ХАТИ

Бўлинма командири оддий солдат Эшмирза Бойқобиловнинг ота-онаси Мамаражаб ва Бибинор Бойқобиловларга миннатдорчилик мактуби йўллади. Бу мактубда ўз ҳарбий бурчини, ота-оналари наказини шараф билан бажариб, Ватанга хизмат қилаётган Эшмирза Бойқобиловнинг топшириқларини моҳирлик ва ҳушёрлик билан бажараётганлиги ҳақида ҳикоя қилинади.

Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» совхозидан армия сафига чақирилган Эшмирза қисқа вақт ичида наводкачилик маҳоратини эгаллади ва классли мутахассис бўлиб етишди. Э. Бойқобилов армия хизматидан қайтгач, яна ўз жонажон совхозида ишлашни орзу қилмоқда.

И. КОВТУН.

БИЗНИНГ КОНСУЛЬТАЦИЯ

ОИЛА МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

Ҳаётда никоҳ тўйларидан ташқари, афсуски, қўйди-чиқдилар бўлади. Бундай пайтларда ким қандай яшаши керак, қаерда туриши керак, мол-мулк қандай тақсимланади, деган саволлар туғилади. Одамлар бу масалаларни ҳар хил ҳал этишади. Баъзилар ўзаро манфаатларни ҳисобга олиб, бир-бирларини яхши тушуниб олижаноблик билан ҳал қиладилар. Лекин шундай шахслар ҳам учрайдики, ўз айби билан бузилган оиланинг хонадонида уй-жойнинг квадрат метрларини ўлчаб, буюмларни тақсимлашга тушади.

Халқ судининг халқ маслаҳатчиси сифатида суд мажлисларида қатнашишимга тўғри келади. Халқ судларида қўйди-чиқдилар ҳамда фарзандларни боқиш учун алимент ундириш ишлари кўп учрамоқда. Оила ва никоҳ масалалари турмуш қураётган кишиларгагина тааллуқли бўлиб қолмай, балки катта ижтимоий аҳамиятга ҳам эгадир. Никоҳ-оила муносабатларининг формалари қадим замонлардан буён ҳамиша давлат қонунлари билан ҳукмдор синф манфаатларини кўзлаб тартибга солиб келинган.

Совет қонунлари оила манфаатларини кўзлайди, оилани мустаҳкамлашга хизмат қилади. Қонунга мувофиқ никоҳ жиддий ҳуқуқий оқибатлар келтириб чиқаради. Оиласига, фарзандига нисбатан ўз бурчини бажармаган шахсларни суд огоҳлантиради. Айрим ҳолларда жиноий жавобгарликка тортади. Чунки, ўз фарзандларини қаровсиз қолдиришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Яқинда Тошкент область Калинин район халқ суди Ҳабибулло Алимов билан Карим Бобоевнинг жиноий ишини кўриб чиқди. Уларнинг айби шундаки, ўз фарзандларини боқишга, тарбиялашга ҳисса қўшмаганлар. Алимент тўлашдан қочиб юрганлар. Уларнинг бири 850 сўм, иккинчиси 1700 сўм қарздор бўлиб қолган. Шунинг учун ҳам халқ суди уларни қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Халқ суди қўйди-чиқди ҳақидаги ишларни кўрар экан, она ва боланинг ҳуқуқларини муҳофаза қилишга, уларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга доимо диққат-эътибор билан қарайди. Чунки, бизнинг мамлакатимизда оналик ва болалик давлат ҳимоясидадир. Уларнинг ҳақ ва ҳуқуқлари қонунларимизда мустаҳкамланиб қўйилган. Бу қонунларни бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Я. МОРДУХАЕВ,
республикада хизмат кўрсатган юрист.

Ўлкамиз ноз-неъматлари

БЎЗ ОБИНОВВОТИ

Андижон области. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Партия XX съезди» совхози Бўз районидаги машъал хўжаликлардан ҳисобланади. Хўжалик деҳқонлари 3100 гектар майдондаги ғўзани меҳр билан парвариш қилишяпти. Ўтган йили гектаридан 42 центнердан хирмон кўтарган азаматлар бу йил 45 центнерлик марранн кўзлашяпти.

Совхоз кўп тармоқли хўжалик ҳисобланади. Бу ерда чорвачилик, полизчилик, боғдорчилик ва бошқа соҳалар йил сайин ривожлантириляпти. Хўжалик деҳқонлари бу йил 160 гектар майдонга қовун ва тарвуз экишган. Кенг далаларда шакарпалак қовунлар, эртапишар тарвузлар шарбатга тўлиб етилди. Мансур Усмонов, Мамасоли Шарипов, Зиёвуддин Болтабоев, Абдужаббор Қўчқоров, Мадамин Райимжонов, Азиз Усмонов сингари миришкорларнинг эрта баҳордан буён қилган тинимсиз меҳнатлари эвазига мўл ҳосил етиштирилди.

— Бўлимимиз полизчилари бу йил эл дастурхонига 2100 тоннадан зиёд қовун ва тарвуз тортиқ этишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар, — дейди бўлим бошқарувчиси Мамарашид Ҳуралиев. — Қовун ва тарвуз узиш уюшқоқлик билан давом эттириляпти. Биз шаҳарликлар дастурхонини маъмур қилиш билан биргаликда кўплаб қовун қоқи ҳамда сифатли уруғ тайёрлашга алоҳида эътибор беряпмиз.

Ҳар куни тонгдан бошлаб Андижон ва бошқа шаҳарлар томон қовун ва тарвуз ортилган машиналар совхоз далаларидан кетма-кет жўнаб турибди. Хўжалик полизкорлари ўз зиммаларидаги мажбуриятларини яқин кунларда ортиғи билан адо этадилар. Шунингдек, бу ерда барпо этилган 500 гектар боғда мева ҳосилга кира бошлади. Совхоз боғбонлари бу йил 200 тоннага яқин мевани давлатга топшириш мажбуриятини ўз зиммаларига олганлар. Суратда: совхоз полизчилик бригадасининг бошлиғи Мансур Усмонов (ўнгда), миришкор деҳқон Абдужаббор Қўчқоров ўртоқлар полизда.

А. Тўраев фотоси.

ЛУҚМА

АНҚОНИНГ УРУҒИ

Трамвайда кетаётиб ногаҳон икки кишининг суҳбати қулоғимизга чалинди.

— На ошхона, на магазиндан топасиз, анқонинг уруғи, — куюнди уларнинг бири.

— Заводига ўт тушгандир, — кесатди шериги.

Гап гречиха, сули, ёрма, жавдар сингари озиқ-овқат маҳсулотлари ҳақида борарди. Суҳбатдошлар Тошкентдек катта шаҳардаги гастрономларнинг икки-учтасидагина парҳез таомлари маҳсулотлари бўлими борлиги, айни пайтда уларда ҳам бундай озиқ-овқат турлари ҳамиша топилавермаётганлиги борасида афсусланиб гапиришарди.

— Айб савдо шохобчаларидамикан ё озиқ-овқат саноати корхоналарида? — сўради бири иккинчисидан.

— Бе, — тутоқди суҳбатдоши. — Қозонда бўлса чўмичга чиқади. Бор бўлса магазинда турмасмиди?!

Биз ҳам кейинги жавобга қўшилдик. Мамлакатимизда парҳез озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга кенг эътибор берилаётган бугунги кунда савдо шохобчалари пештахталарида гречиха, сули, ёрма, жавдар сингари маҳсулотларнинг топилмаётганлиги афсусланарли ҳол, албатта.

Партия XXVI съездида «Парҳез озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш кенг суръатлар билан ривожлантирилсин» деб алоҳида таъкидланди. Бу бежиз эмас. Чунки, парҳез озиқ-овқат маҳсулотларидан тайёрланган таомларни боғча ва яслиларда тарбияланаётган жажжилардан тортиб, катта ёшдаги кишиларгача суйиб тановул қилишади. Айниқса, қанд касаллиги билан оғриган кишилар соғлигини сақлашда катта аҳамиятга эга. Шундай экан, совет кишилари эҳтиёж сезаётган, уларнинг саломатлигида маълум роль ўйнаётган парҳез таомлари маҳсулотларини тайёрлашга, уларни ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхоналар фаолиятига жиддийроқ эътибор бериш вақти келди. Қолаверса, парҳез озиқ-овқат маҳсулотлари реализация қилувчи махсус савдо шохобчалари ҳам ташкил этилса, нур устига нур бўлурди!

Зеро, бу ишда республика Озиқ-овқат саноати, Савдо ва Соғлиқни сақлаш министрликлари ташаббус кўрсатишса!

Ўткир РАШИД.

СПОРТ

ЭШКАК ЭШИШ:

БРОНЗА МЕДАЛИ СОВРИНДОРИ

Тошкентлик армиячи, халқаро классдаги спорт мастери Эдем Муродасилов моҳир эшкак эшувчилигини амалда кўрсатмоқда. Чаққон йигит яқинда Москвада ўтказилган СССР чемпионати баҳсларида муваффақиятли куч синашиб, мухлислар эътиборини қозонган эди. Шу кунларда эса у Англиянинг Ноттингем шаҳрида ўтказилаётган жаҳон чемпионатида иштирок этмоқда Эдем бу сафар ҳам вильнюслик ҳамроҳи В. Чякайтис билан бирга марра сари интилди. Улар икки кишилик байдаркада минг метрли масофага ўтказилган мусобақада фахрли учинчи ўринни эгаллаб, жаҳон чемпионатининг бронза медалини қўлга киритишди. Улар 500 метрга ўтказилган дастлабки баҳсни ҳам муваффақиятли бошлаб, ҳозирча иккинчи ўринни эгаллаб туришибди.

ИШЧИ УРИНБОСАРЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Харьков шаҳрида ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари Бутуниттифоқ XVI Спартакиадаси якунланди. Энди Спартакиада чемпионлиги учун кураш Москвада давом этади. Бу ерда ёшлар спортнинг футбол, бадиий гимнастика, бокс ва акробатика турлари бўйича куч синашадилар. Ниҳоясига етган мусобақалар натижасига кўра республикамиз терма командаси учинчи ўринни эгаллаб турибди.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

*** Жаҳон чемпионати саралаш ўйинларига ҳозирлик кўраётган совет терма командаси футболчилари Москвада ўртоқлик учрашувида куч синашдилар. «Атлетико» (Мадрид) командаси билан ўтказилган бу учрашув футболчиларимиз фойдасига 4:2 ҳисобида ҳал бўлди.**

*** Биринчи лига коллективлари мамлакат чемпионатининг ҳал қилувчи даврасн ўйинларини бошлашди. Пешқадам «Металлист» командаси даврани муваффақиятли бошлаб, 36 очко билан мавқеини мустаҳкамлади. Иккинчи ўринда бораётган «Локомотив» футболчилари ҳам ғалабага эришиб, очколарини 31 тага етказишди. Душанбанинг «Помир» командаси Жиззахнинг «Бўстон» футболчиларини қабул қилиб (1:0), 30 очко билан учинчи ўринга кўтарилди.**

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Узбекистон ССР Геология министрлиги
ТОШКЕНТ ГЕОЛОГОРАЗВЕДКА ТЕХНИКУМИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БУЛИМЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

геология, фойдали қазилма конларини излаш ва разведка қилиш, фойдали қазилма конларини излаш ва разведка қилишнинг геофизик методлари; гидрогеология ва инженерлик геологияси; фойдали қазилма конларини разведка қилиш техникаси; тез ҳаракатланувчи математик машиналар учун программалаш (фақат кундузги бўлимда).

Урта мактабни битирганлар ўзбек ва рус группаларига қабул қилинади.

Уқиш муддати — 2 йилу 6 ой.

ТЕХНИКУМГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ ТОПШИРАДИЛАР: рус группасига кирувчилар учун: математика (оғзаки), рус тили ва адабиёти (иншо); ўзбек группасига кирувчилар учун: математика (оғзаки), ўзбек тили ва адабиёти (иншо).

Қуйидаги ҳужжатлар керак: белгиланган намуна бўйича директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см.), кадрлар бўлимининг бошлиғи ёки корхона раҳбари тасдиқлаган меҳнат дафтарчасидан кўчирма (бор бўлган амалий иш стажи ёзиб кўрсатилади).

Паспорт ва ҳарбий билети ёки қайд этилганлиги гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатларни қабул қилиш кундузги бўлимда — 14 августгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 21 августгача, ўқувчилар сафига қабул қилиш 22 августдан 25 августгача; сиртқи бўлимда — 2 октябрдан 30 ноябргача, кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 15 декабргача, ўқувчилар сафига қабул қилиш 16 декабрдан 25 декабргача.

Кундузги бўлимга қабул қилинганлар умумий асосларда стипендия билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхоналардан жой берилади.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, 93-алоқа бўлими, Студентлар шаҳарчаси, Қамарнисо кўчаси, 1-уй.

Узбекистон ССР Савдо министрлиги
ТОШКЕНТ ЎРТА ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ
1981-82 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти турли разряддаги юқори малакали ошпазлар, қандолатчилар, официантлар тайёрлайди.

Уқиш муддати 10-синфни битирганлар учун 2 йил 8-синфни битирганлар учун эса 3 йил.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Уқиш 1 сентябрдан бошланади.

Уқишга республикамиз шаҳарларида яшовчи ўрта ва саккиз йиллик маълумотли, 15—20 ёшдагилар кириш имтиҳонисиз қабул қилинади.

Битирувчиларга ошпаз ёки кондитерлик мутахассислиги билан бир қаторда ўрта маълумот ҳақида диплом берилади.

Барча ўқувчиларга ойига 32 сўмдан 41 сўмгача стипендия тўланиб, бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юрти қошида волейбол, футбол, сузиш каби спорт секциялари билан бир қаторда хор, ўзбек ансамбли каби бадиий тўгараклар мунтазам равишда ишлаб туради.

Уқиш даври иш стажига қўшилади.

Ишлаб чиқариш практикалари Тошкент шаҳридаги йирик ошхона ва ресторанларда ўтказилади.

Уқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: директор номига ариза, автобиография, 6 та 3х4 сантиметрли фотосурат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), характеристика, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, савдо ёки умумий овқатланиш трестидан йўлланма.

Бизнинг адрес: 700071, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Самарқанд дарвоза кўчаси, 60-уй (4, 9, 11-трамвайлар, 29, 32, 34, 36, 43«э», 90-автобусларнинг «Оқтепа» бекати). Телефонлар: 78-26-27, 78-82-69.

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» трестининг
ЎҚУВ ПУНКТИ
футеровкачи, кислотоупорчи ва термоизоляция ишларининг изолировкачиларини тайёрлайдиган
3 ойлик курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга камида 18 ёшда бўлган йигит-қизлар ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигитлар қабул қилинади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Курсларга қабул қилинганлар ишлаб чиқариш корхонасига 2-разрядли ишчи қилиб юбориладилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Уқиш даврида ўқувчиларга ўртача ойлик тўланади.

Курсларни тугатганларга танлаган касби бўйича 3 разряд берилади ва улар ўз хоҳишлари бўйича Тошкент, Олмалиқ, Чирчиқ, Самарқанд, Фарғона шаҳарларида иш билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11, 13, 25-трамвайлар, 3, 9, 11-троллейбусларнинг «Марказий бозор» бекати). Телефонлар: 54-45-46, 46-40-43.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти
профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: аэрофотогеодезия, гидрология ва оқар сувларни регулировка қилиш;

кафедра ассистентлари: машина-трактор парки эксплуатацияси, қишлоқ хўжалигида электр энергияни қўллаш, электр энергияни қўллаш ва тақсимлаш, электр симларини автоматлаштириш, чизма геометрия, илмий коммунизм;

кафедра ўқитувчилари: жисмоний тарбия, умумий илмий фанлар (биология), тайёрлов бўлими учун рус тили (2 ўрин), чет эллик студентлар ва аспирантлар учун рус тили.

Конкурс муддати — 14 августгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Қориниёзий кўчаси, 39-уй, кадрлар бўлими.

ТУПРОҚШУНОСЛИК ВА АГРОХИМИЯ ИНСТИТУТИ
турли масштабли карталар тузиш ва тупроқни бонитировкалаш лабораториясининг катта илмий ходими (тупроқшунос-географ, фан кандидати)
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700109, Тошкент шаҳри, Қамарнисо кўчаси, 3-уй, Телефон 46-09-50.

«Главсредазирсовхозстрой» коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш бош бошқармасининг бўлим бошлиғи **Иззатулла Насруллаевич МУҲИДДИНОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

4 АВГУСТ. МОСКВА. МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Синдикат-2. Бадиий фильм. 4-серия. 11.10 — Таллин оҳанглари. 11.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 16.15 — Болалар учун фильм. 17.30 — Биргаликда аҳил оиламиз 18.00 — Буратино кўргазмаси 18.30 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Афғонистоннинг оддий кунлари. 19.50 — СССР халқ артисти З. Соткилава концерти. 20.20 — Синдикат-2. Бадиий фильм. 5-серия 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб) Танаффус пайтида дунё воқеалари.

МОСКВА. IV. 9.00 — Время 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.45 — Мультфильмлар. 11.15 — Концерт. 12.00 — Уйда ҳеч ким йўқ. Бадиий фильм. 7—14-сериялар. 13.15 — Қўшиқларимиз парвоз эт. 14.15 — Ёш келин-куёвлар телевизион клуби. 15.30 — Одамларга керак бўлиш зарур. 16.25 — Камондан отиш бўйича СССР чемпионати. 17.00 — Поэзия. 17.40 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Инсон, ер, коинот. 20.15 — Концерт. 21.05 — Илмий-оммабоп фильм. 21.15 — Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30—Время. 22.05—Манеж қироли. Бадиий фильм. 23.15 — Совет композиторларининг асарлари.

ТОШКЕНТ. I. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 11.50 — Ханжар. Бадиий фильм. 1-серия. 13.00— Ҳужжатли фильмлар. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари ҳаётга. 19.30 — Ахборот. 19.45 — СССР халқларининг куйлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Инсон ва замин. 22.30 — Ойбек. Қутлуғ қон. Видеофильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ. II. 18.40 — Болалар учун фильм. 18.50 — Ёшлик. 19.20 — Барчага таниш номаълум киши. Бадиий фильм 2-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Шифокор экрани. 20.50 — Ишчилар академияси. 21.20 — Фильм-балет.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — М. Дадабоева ва К. Раҳимов куйлайди. 9.35 — Хор қўшиқлари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Юз гектар ҳисобига кўплаб чорвачилик маҳсулотлари етиштирайлик. 14.00 — Мўл пахта ҳосили учун курашда. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Ф. Содиқов, Т. Тошматов. Янги Тошкент. Вокал сюита. 20.50 — Ал-Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигига. 21.00 — Зулфия Мушоира. Поэма асосида радиокомпозиция. 21.20 — Механизаторлар учун концерт. 22.30 — Музикали салом. 23.15 — Лирик тароналар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.